

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

факультет іноземних мов

кафедра англійської мови

Концепт УКРАЇНА у сучасному англomовному медіадискурсі (на матеріалі британської і американської преси)

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконала:

студентка 6 курсу, 611 групи

Швець Марія Володимирівна

Керівник:

Кандидат філологічних наук,

доцент **Гнатковська О.М.**

До захисту допущено

на засіданні кафедри

протокол № _____ від _____ 2023 р.

Зав. кафедрою _____ проф. Єсипенко Н.Г.

Чернівці – 2023

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ М.В. Швець
(підпис)

Анотація

Марія Швець. 2023. Концепт УКРАЇНА у сучасному англomовному медіадискурсі (на матеріалі британської і американської преси). [Магістерська робота] – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Факультет іноземних мов. Науковий керівник кандидат філологічних наук, доцент Гнатковська Олена. Чернівці: ЧНУ, 2023. 73 с.

Тема цього дослідження - «Концепт УКРАЇНА в сучасному англійському медіадискурсі (на матеріалах британської та американської преси). Одним із важливих і актуальних предметів дослідження є концепт УКРАЇНИ у відображенні сучасного англійського медіадискурсу, зокрема британської та американської преси. Мета дипломної роботи – розкрити прямі номінації концепту УКРАЇНА та когнітивні метафори, що вживаються в сучасному британському та американському медійному дискурсі щодо України, шляхом аналізу концепту як фундаментальної одиниці когнітивної лінгвістики, виявленням лінгвістичних засобів вербалізації концепту, визначення методів дослідження концепту в лінгвістиці, описом прямих і метафоричних номінацій концепту УКРАЇНА в британському та американському медіадискурсі. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури. Перший розділ зосереджений на з'ясуванні концепту в когнітивній лінгвістиці, обговоренні засобів вербалізації концептів і специфіки їх використання, а також методів дослідження концептів у лінгвістиці. Другий розділ присвячений аналізу концепту УКРАЇНА в сучасному британському медіадискурсі. Концепт аналізується через пошук прямих номінацій та моделювання номінативного поля на основі статей з інтернет-видання The Guardian. Третій розділ присвячено аналізу концепту УКРАЇНА в сучасному американському медіадискурсі. Концепт аналізується через номінативне поле за матеріалами інтернет-видання The New York Times.

Ключові слова: концепт, медіадискурс, номінативне поле, номінація.

Abstract

Maria Shvets. 2023. The concept of UKRAINE in modern English media discourse (based on the material from the British and American press). [Master's thesis] - Chernivtsi National University named after Yury Fedkovich. Faculty of Foreign Languages. Academic supervisor, candidate of philological sciences, associate professor Olena Hnatkovska. Chernivtsi: CHNU, 2023. 73 p.

The theme of the research is "The Concept of UKRAINE in Contemporary English Media Discourse (Based on British and American Press)." One of the important and topical subjects for research is the concept of UKRAINE as reflected in contemporary English media discourse, particularly in British and American press. The purpose of the thesis is to reveal the direct nominations of the concept of UKRAINE and the cognitive metaphors used in contemporary British and American media discourse with reference to Ukraine through analyzing the concept as the fundamental unit of cognitive linguistics, identifying the linguistic means of verbalizing the concept, determining the research methods of the concept in linguistics, describing direct and metaphorical nominations of the concept of UKRAINE in British and American media discourse. The thesis consists of an introduction, three chapters, conclusions, and a list of references. The first chapter focuses on elucidating the concept in cognitive linguistics, discussing the means of verbalizing concepts and the specificity of their usage, as well as research methods for concepts in linguistics. The second chapter is dedicated to the analysis of the concept of UKRAINE in contemporary British media discourse. The concept is analyzed through the search for direct nominations and modeling of the nominative field, based on articles from The Guardian online publication. The third chapter is devoted to the analysis of the concept of UKRAINE in contemporary American media discourse. The concept is analyzed through the nominative field based on materials from The New York Times online publication.

Key words: concept, media discourse, nominative field, nomination.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1.....	10
ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ У ЛІНГВІСТИЦІ	10
1.0. Вступні зауваження	10
1.1. Концепт як основна одиниця когнітивної лінгвістики	10
1.2. Мовні засоби вербалізації концепту	17
1.3. Методи дослідження концепту у лінгвістиці.....	20
1.4. Особливості медіадискурсу як матеріалу дослідження.....	24
Висновки до розділу 1.....	28
РОЗДІЛ 2.....	29
КОНЦЕПТ «УКРАЇНА» У СУЧАСНОМУ БРИТАНСЬКОМУ МЕДІАДИСКУРСІ.....	29
2.0. Вступні зауваження.....	29
2.1. Номінативне поле концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі	29
2.2. Метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі.....	35
Висновки до розділу 2.....	40
РОЗДІЛ 3.....	43
КОНЦЕПТ «УКРАЇНА» У СУЧАСНОМУ АМЕРИКАНСЬКОМУ МЕДІАДИСКУРСІ.....	43
3.0. Вступні зауваження.....	43
3.1. Номінативне поле концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі.....	43
3.2. Метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі.....	47

3.3 Порівняльний аналіз номінативного поля та метафоричних номінацій концепту УКРАЇНА у британському та американському медіадискурсах .	51
Висновки до розділу 3.....	54
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	60
ДОДАТКИ	67

ВСТУП

Актуальність. Сучасний англомовний медіадискурс відіграє ключову роль у формуванні сприйняття та розуміння подій, які відбуваються в різних країнах та регіонах світу. У цьому контексті, роль медіа як передавачів інформації та культурних контекстів набуває особливої ваги, допомагаючи глибше проаналізувати концепції та стереотипи, пов'язані з різними країнами. Однією з важливих та актуальних тем для дослідження є концепт «УКРАЇНА», який відображається у сучасному англомовному медіадискурсі, зокрема у британській та американській пресі.

У наш час інформаційних технологій та зростання глобального зв'язку медійна сфера відіграє важливу роль у формуванні світового сприйняття різних країн та національних ідентичностей. Саме тому, вивчення того, як Україна сприймається та репрезентується в американській та британській медіа, є надзвичайно важливим завданням.

Україна, як одна з найбільших країн Європи, здобула світове визнання завдяки важливим політичним, економічним та культурним розвитком. Останні події, такі як Революція Гідності та російська агресія, привернули увагу глобальної спільноти до України та стали поштовхом для глибшого вивчення її ролі в міжнародному контексті. Американська та британська преса, як впливові джерела інформації, грають важливу роль у формуванні образу України в світовому сприйнятті.

Це дослідження спрямоване на вивчення та аналіз концепту «УКРАЇНА» у сучасному англомовному медіадискурсі, зокрема на прикладі матеріалів британської та американської преси. Вивчення цих аспектів сприятиме кращому розумінню способів, якими англомовні медіа впливають на сприйняття та інтерпретацію України в міжнародному контексті.

Отже, в контексті сучасних геополітичних та соціокультурних викликів, аналіз концепту «УКРАЇНА» у британській та американській медіа стає

необхідним для кращого розуміння впливу медіа на сприйняття країни та усвідомлення її ролі у світовому контексті.

Метою дослідження є розкриття основних номінацій концепту «УКРАЇНА», які використовуються у сучасному британському та американському медіадискурсі при згадуванні України.

Завдання дослідження:

- проаналізувати концепт як основну одиницю когнітивної лінгвістики;
- виокремити мовні засоби вербалізації концепту;
- визначити методи дослідження концепту у лінгвістиці;
- описати прямі номінації концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі;
- визначити метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі;
- проаналізувати прямі номінації концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі;
- визначити метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі.

Об'єкт дослідження – засоби вербалізації концепту «УКРАЇНА» у сучасному англомовному медіадискурсі.

Предмет дослідження – номінативне поле концепту «УКРАЇНА» у сучасному британському та американському медіадискурсі.

Матеріал дослідження – онлайн видання The Guardian та The New York Times, у яких було проаналізовано по 200 статей у кожному та виокремлено 303 фрагмента вживання номінацій концепту УКРАЇНА.

Методи дослідження. У роботі використовуються загальнонаукові методи дослідження, які доповнюють та конкретизують один одного (аналіз, синтез, класифікація, узагальнення, опис, моделювання).

Теоретична значущість роботи полягає в тому, що в роботі описано концепт як основну одиницю когнітивної лінгвістики та визначено мовні засоби реалізації концепту.

Практична значущість роботи полягає в тому, що роботу можуть використовувати філологи, журналісти та студенти для дослідження номінативного поля.

Наукова новизна роботи полягає у встановленні особливостей вербалізації концепту УКРАЇНА у сучасному британському та американському медіадискурсах шляхом аналізу номінацій досліджуваного концепту, які його об'єктивують.

Особистий внесок полягає в описі концепту УКРАЇНА у лінгвокультурному аспекті. Концепт проаналізовано шляхом пошуку прямих номінацій та моделювання номінативного поля.

Апробацію здійснено на студентській науковій конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (25-27 квітня 2023 року) [43].

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Перший розділ присвячено висвітленню поняття концепт у когнітивній лінгвістиці, розглянуто засоби вербалізації концептів і специфіку їх використання, а також методи дослідження концептів у лінгвістиці. Другий розділ присвячено аналізу концепту «УКРАЇНА» у сучасному британському медіадискурсі. Концепт проаналізовано шляхом пошуку прямих номінацій та моделювання номінативного поля на матеріалі статей з онлайн видання The Guardian. Третій розділ присвячено аналізу концепту «УКРАЇНА» у сучасно американському медіадискурсі. Концепт проаналізовано через номінативне поле на матеріалі онлайн видання The New York Times.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ У ЛІНГВІСТИЦІ

1.0. Вступні зауваження

Розділ присвячено висвітленню поняття концепт у когнітивній лінгвістиці, розглянуто засоби вербалізації концептів і специфіку їх використання, а також методи дослідження концептів у лінгвістиці.

1.1. Концепт як основна одиниця когнітивної лінгвістики

Сьогодні термін концепт «концепт» широко використовується в різних гуманітарних дисциплінах, зокрема в філософії, літературознавстві, психології, лінгвістиці, культурології. Цей термін є ключовим у дослідженні етнічної мовної картини світу в межах змістового плану, тому дефініцій даного терміну є безліч.

Вивчення генезису цього терміну виявляє його коріння в середньовічній науці оскільки такі вчені, як П'єр Абеляр у 12 столітті, припускали що імена існують не в мові, а «нав'язуються» людьми – поняття, яке приписували божественному впливові. Абеляр розглядав імена як інструменти для сприйняття речей, підкреслюючи роль концепту в міжособистісній комунікації та комунікації людей з Богом. Концепт у Абеляра є Сенс [1, с. 11].

У 14 столітті виник конфлікт між реалістами та номіналістами, в центрі якого була взаємодія між іменами ідеями та матеріальними сутностями. Зіткнення протилежних поглядів породило «помірний номіналізм» який згодом був визнаний в історії філософії як «концептуалізм». У середньовічній філософії відбулася концептуальна революція, що зображала концепти як окремі психологічні утворення, наділені смисловою функцією. [9, с.11].

Сучасні дослідники характеризують концепт як «квант знання» [51, с. 90], ідеальний об'єкт або «згусток культури у свідомості людини, то, у вигляді чого культура входить в ментальний світ людини» [2, с. 42]. Спочатку концепт являє собою одночасний сплав індивідуальних та загальних уявлень. Згодом

він перетворюється на мікромодель культури, і навпаки культура стає мікромоделлю концепту. Узагальнення літератури дозволяє стверджувати, що концепти втілюють наше розуміння живих істот і предметів, реалізуючи «базову когнітивну сутність, що дозволяє пов'язувати зміст зі словом» і «з психологічної точки зору виконують функцію категоризації» [7, с. 15].

Концепт – найзагальніша та найвищою мірою абстрагована сутність, яку втілює свідомість після когнітивної обробки предметної ідеї охоплюючи всі валетні зв'язки та та специфічні національно-культурні ознаки. [3, с. 268]. Деякі науковці заперечують необхідність візуального прототипу концепту, обмежуючи його використання абстрактними сутностями на кшталт «воля», «щастя» та ментефактів [8, с. 272].

Розгляд різних дефініцій свідчить про варіативність тлумачення терміна «концепт» у сучасній лінгвістиці Існує як вузьке, так і широке розуміння терміна «концепт», єдиною однозначною точкою зору є те, що концепт відноситься до свідомості. На відміну від поняття, він включає в себе не лише дескриптивні та класифікаційні елементи, але й чуттєво-вольові та образно-емпіричні характеристики. Концепти є не лише мислимими, але і емпіричними. [4, с. 41].

Загальноприйняті в лінгвістиці підходи до розуміння концепту зазвичай зосереджуються на лінгвокогнітивному та лінгвокультурному осмисленні цього явища. Наприклад, розгляд концепту як лінгвокогнітивного явища передбачає визнання його як «одиницю ментальних або психічних ресурсів нашої свідомості і тієї інформаційної структури, яка відображає знання і досвід людини; оперативна змістовна одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи мови і всієї картини світу, відображеної в людській психіці» [15, с. 90].

З лінгвокультурологічної точки зору розуміння культурного концепту, концепт визнається «основною одиницею культури та її основним утворенням» [10, с. 116].

Важливо підкреслити, що лінгвокогнітивний і лінгвокультурологічний підходи до розуміння концепту не заперечують один одного. Концепт, існуючи як ментальний конструкт у свідомості індивіда, виступає воротами до соціокультурної концептосфери. Водночас концепт, виступаючи культурною одиницею, являє собою кристалізацію колективного досвіду, який стає надбанням індивіда [22, с. 3]. Ці підходи розходяться у своїх орієнтаціях щодо індивіда: лінгвокогнітивний концепт рухається від індивідуальної свідомості до культури, тоді як лінгвокультурний концепт - від культури до індивідуальної свідомості. Важливо визнати, що поділ між рухом назовні і рухом всередину є лише способом дослідження; в реальності цей рух являє собою цілісний і багатовимірний процес [11, с. 117].

Сьогодні у лінгвістиці кілька термінів, зокрема «поняття», «фрейм», «гештальт» мають схожі значення. Щоб краще зрозуміти термін «концепт» необхідно дослідити ці поняття та визначити їхні відмінності в порівнянні з самим концептом.

В українській мові слово «концепт» є калькою з латинського слова «conceptus» (поняття). Хоча ці терміни можуть здаватися синонімами, наразі їх чітко розмежовують та диференціюють. «Поняття» використовується переважно в логіці та філософії, тоді як «концепт» - в культурології та лінгвістиці. Термін «поняття» включає в себе систему логічних термінів, таких як «судження» і «умовивід»; в цьому контексті він виступає як кластер, що представляє раціональний аспект поняття, включаючи фундаментальні суттєві характеристики об'єкта [13, с. 128].

Спільним між згаданими поняттями є їхня ментальна природа. Однак вони розходяться в тому, як характеризують одиницю інформації, що зберігається у пам'яті [12, с. 128]. «Гештальт» підкреслює єдність образу, що зберігається, опираючись на неможливість зведенню його до суми ознак, тоді як «фрейм» організовує і конкретизує інформацію в міру розгортання фрейму. Це гештальт в його динаміці.

Концепт – це інформація, що зберігається в індивідуальній або колективній пам'яті представляючи собою осмислені дані з певним ціннісним та емпіричним змістом [19, с. 128].

Основним терміном і об'єктом лінгвістичних досліджень є концепт, що зумовлено актуальністю та принциповою сумісністю лінгвокогнітивного та лінгвокультурологічного підходів. Приймавши інтегральний підхід до розуміння концепту, можна систематизувати різні інтерпретації цих ментальних утворень. [47, с. 38].

Багато дослідників стверджують, що концепт є, як мінімум, тривимірним утворенням, і диференціюють його складові на предметно-образні, понятійні та цілісні елементи. У зв'язку з цим перцептивний аспект концепту охоплює зорові, слухові, тактильні та смакові ознаки предметів, явищ і подій, що зберігаються в нашій пам'яті та слугують релевантними індикаторами практичного знання. Натомість поняттєвий аспект концепту передбачає його лінгвістичну структуру, що охоплює його позначення, опис, знакову структуру, дефініцію та порівняльні характеристики з іншими концептами. Ціннісний або інтерпретаційний аспект концепту окреслює значення цього ментального конструкту як для окремої людини, так і для ширшої мовної спільноти [15, с. 129].

Теза про те, що «ніякий концепт виявляється у промови повністю» є також важливим моментом в даному розумінні концепту [18, с. 28-29]. Таким чином, науковці висувають наступні твердження:

- 1) Концепт виникає з індивідуального пізнання, яке потребує складних способів вираження.
- 2) Концепт не має жорсткої структури, будучи екстенсивним, а отже, не може бути повністю вираженим.
- 3) Охоплення всіх проявів концепту вважається недосяжним. [17, с. 29-30].

Вивчення теоретичних джерел показує, що введення в науковий обіг поняття "концепт" дає змогу по-новому поглянути на закономірності та

особливості взаємозв'язку мови, свідомості та культури. Отже, це вносить нові грані у взаємодію між когнітивною лінгвістикою, лінгвокультурологією, психологією, культурологією та філософією. Це розширює сферу змістовного аналізу мовних явищ, надаючи семантичним дослідженням більшої глибини та ефективності [51, с. 210].

Найбільш повна класифікація концептів розроблена на основі критеріїв, прийнятих у когнітивній науці, до яких відносяться

- 1) Ментальні картини, які є конкретними візуальними образами (наприклад, собака «німецька вівчарка»).
- 2) Схеми, які є менш деталізованими образами (наприклад, будинок як житло).
- 3) Гіпероніми, які є дуже узагальненими образами (наприклад, дерево).
- 4) Фрейми - набори асоціацій, що зберігаються в нашій пам'яті (наприклад, Новий рік).
- 5) Інсайти (знання про функцію призначеного предмета);
- 6) Сценарії, які охоплюють знання про сюжетний розвиток подій.
- 7) Калейдоскопічні концепти, які передбачають поєднання сценаріїв і фреймів, пов'язаних з переживаннями і почуттями (наприклад, щастя) [49, с. 43-67].

Відмінність між концептом і поняттям, а також зв'язок між концептом і значенням є одними з головних тем для дискусій у сучасній лінгвоконцептології [54, с. 257]. Терміни "концепт" і "поняття" належать до різних галузей знань, причому перший використовується в логіці та культурології, а другий - переважно в логіці та філософії [20, с. 42]. У понятті розрізняють його обсяг (сукупність речей, що охоплюються поняттям) і зміст (сукупність ознак одного чи декількох предметів, об'єднаних у ньому), а концепт, у свою чергу, передбачає смисл слова, зміст поняття, понятійну частину значення [48, с. 17].

Безумснівню, концепт не можна ототожнювати зі значенням слова. Численні сучасні лінгвісти, які займаються дослідженням когнітивної

концептуалізації, сходяться на думці, що концепт є невід'ємною складовою людської свідомості, функціонуючи як оперативний компонент пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи та цілісної ментальної репрезентації світу в людській психіці. [23, с.89].

По суті, він виникає внаслідок взаємодії значень слова у процесі пізнання світу під впливом особистого та колективного досвіду. Це формує основу для розмежування лінгвістичних та лінгвокультурних концептів. Незважаючи на те, що визначення концепту може бути різним, більшість когнітологів визнають його специфічну структуру [29].

Концепти, невід'ємні для різних гуманітарних наук, демонструють неоднорідність, охоплюючи конкретні та абстрактні, індивідуальні та групові концепти.

Розгляд концепту крізь призму лінгвістичних та культурологічних досліджень дозволяє виокремити три його основні елементи:

1) Понятійний аспект, що відображає структуру дефініції.

2) Образний вимір, що закріплює когнітивні метафори в мовній свідомості.

3) Ціннісний (значеннєвий) аспект, зумовлений позицією концепту в лексико-граматичній системі конкретної мови, що охоплює етимологічні та асоціативні ознаки. [26, с. 80].

Сутність і значення концептів виявляються через інтерпретацію мовних одиниць, що втілюють концепт, та їхніх словникових дефініцій [28, с. 26]. Аналіз концепту передбачає насамперед виявлення його репрезентантів у мові, кожен з яких супроводжується відповідними словниковими дефініціями [29, с. 4].

Концептуалізацією називають процес формування концептів, концептосфери загалом і концептуальних структур. Хоча мовна концептуалізація, що охоплює способи семантичної репрезентації плану змісту лексичних одиниць, варіюється в різних культурах, характерна

семантика одиниць природної мови фундаментально віддзеркалює "мовну картину світу" [40, с. 238].

Прототипи віддзеркалюють суспільні стереотипи і культурні установки, які функціонують у певному соціумі та виражають квазісимволи і квазістандарті. Отже, концепт - це всеосяжний і складний ментальний конструкт, який об'єднує різні елементи:

- наукові та наївні уявлення
- культурні установки
- Конкретні та абстрактні ідеї з чіткими межами та розмитим змістом
- Стереотипи
- Емоційні оцінки та раціональні підходи

Досліджуючи світ, людина розвиває здатність орієнтуватися в ньому на основі набутих знань. Водночас вона класифікує процеси, що розгортаються, визначаючи місце подій у цій класифікації. Процеси концептуалізації та категоризації відіграють центральну роль у «сортуванні» фактів і явищ навколишньої дійсності.

Таким чином, в науковій літературі існує велика кількість визначень концепту. Незважаючи на розмаїття інтерпретацій, існує одностайне визнання того, що концепт виступає фундаментальною одиницею ментального простору. Він слугує для структурування знань про світ та відображає національні особливості в концептуалізації світу. Концепт розглядається як операційна одиниця мислення, яка є способом і результатом квантифікації і категоризації знань. У фокусі його уваги перебувають ментальні сутності в просторі рис характеру, на формування яких значною мірою впливає форма абстракції. Модель, яку задає сам концепт, відображається в описі його об'єкта, а також сприяє його створенню.

1.2. Мовні засоби вербалізації концепту

Вербалізація має міцний зв'язок з концептом. Вербалізацією називають вираження концепту або його окремих елементів за допомогою мовних засобів. Терміни «вербалізація», «об'єктивація», «репрезентація», «актуалізація», та «омовлення» концепту вважають синонімічними, оскільки відображають перехід від абстрактної одиниці концептосфери до конкретного відображення поняття втілене у мові [35, с. 40].

Так як чіткого поняття концепт не існує, то питання вербалізації концептів також спричиняє численні дискусії. Одні вчені стверджують, що концепт є невербальним явищем, оскільки це загальний смисл, що не набув мовних форм; інші науковці – допускають, що можлива повна вербалізація концепту і наголошують на тому, що вербалізація – це перехід певного смислу, думки у вербальну (словесну) форму природної мови [55, с. 85].

Існує ще одне переконання, яке полягає в тому, що тільки частина концептуальної інформації має мовну ланку, а отже, решта представлена в психіці ментальними репрезентаціями: образами, схемами, картинками.

Тому, концепт розглядають як частково вербалізоване явище. Із цією думкою погоджуються інші дослідники, які також зазначають, що концепт не має повне мовне вираження, оскільки існує безліч концептів, у яких немає стійкої назви, проте їхній концептуальний статус не викликає сумнівів [32, с. 14].

Термін «вербалізація» має як широкий (соціальний), так і вузький (особливо лінгвістичний) зміст. У лінгвокогнітології та лінгвокультурології вербалізація розуміється як вираження концепту або деяких його характеристик мовними засобами. У нашому дослідженні ми дотримуємося ідеї, що концепти можуть бути вербалізованими частково, оскільки в результаті індивідуального пізнання для їхнього повного втілення потрібні комплексні засоби [37, с. 140]. Д. Каліщук також притримується цієї думки: «Повний опис концепта навряд чи можливий, можна говорити про особливості

вербалізації того чи іншого концепта на певному етапі розвитку суспільства, у певному типі дискурсу тощо.» [38].

Вербалізація у мові здійснюється зазвичай за допомогою лексем, зокрема ключовими словами-репрезентантами і їх синонімами. Ключове слово вважають прямою номінацією концепту. Перелік мовних засобів, які входять до номінативного поля, є широким і включає прямі й переносні номінації, контекстуальні синоніми, однокорінні слова та частини різних мов, пов'язані з основними номінаціями, оказіональні індивідуально-авторські номінації, фразеологізми, паремії, асоціати, метафоричні номінації, стійкі сполуки, синонімічні ключовому слову, стійкі порівняння, вільні словосполучення, словникові та енциклопедичні дефініції, тематичні, публіцистичні, художні тексти, сукупність текстів [42].

О. Селіванова наголошує на можливості номінації концептів за допомогою синтаксичних та фразеологічних засобів, але зазначає, що більшість концептів номінується іменниковим шляхом. Основним прийомом реалізації концепту є іменникова об'єктивація та присвоєння йому прототипового імені. Для опису концепту необхідні дефініції, але лінгвісти стверджують, що концепт ширший, ніж лексичне значення мовної одиниці, і його зміст можна зрозуміти тільки розглядаючи усю сукупність мовних засобів, які виступають вербалізаторами концепту в свідомості носіїв мови [38, с. 141].

Можна розрізнити вербалізатори концептів на дві категорії: прямі та непрямі. До прямих засобів вербалізації концепту відносяться слова, які стосуються тематики досліджуваного концепту, а також лексичні одиниці, що вживаються тільки з певною лексемою. Щодо непрямих засобів, то їх кількість можна визначити до 10, і серед них можна виділити сполучуваність, граматичні характеристики аналізованих слів та інші джерела, з яких можна отримати ознаки концепту [33, с. 215].

Мовні засоби вербалізації концепту – це лексичні та граматичні засоби мови, які використовуються для передачі та вираження концептуальних

смислів. Ці засоби можуть бути різноманітними, в залежності від конкретного концепту та контексту його використання [52, с. 60].

До лексичних засобів вербалізації концепту відносяться слова, фрази та словосполучення, які безпосередньо вказують на концепт і його атрибути, а також на його взаємодію з іншими концептами. До таких лексичних засобів можуть належати:

- синоніми,
- антоніми,
- гіпероніми,
- гіпоніми,
- асоціативні ряди тощо.

До граматичних засобів вербалізації концепту належать морфологічні та синтаксичні засоби мови, які використовуються для вираження відносин між концептами. Наприклад:

- вживання різних частин мови,
- відмінкових форм слів,
- форм дієслів тощо [34, с. 104].

Мовні засоби вербалізації концепту можуть варіюватися в залежності від мови та культури, у якій вони використовуються. Наприклад, концепт "час" може бути виражений за допомогою різних слів у різних мовах, а в культурах, де значення часу має велике значення, можуть бути розвинені більш складні та різноманітні способи вербалізації цього концепту.

Мовні засоби вербалізації концепту включають в себе не лише лексичні засоби, а й граматичні та синтаксичні конструкції. Оскільки концепти є складними ментальними утвореннями, що складаються з набору асоціативних компонентів, мовні засоби їх вербалізації можуть відрізнятися в залежності від контексту та ситуації використання.

Найпоширенішим мовним засобом вербалізації концепту є лексичні одиниці – слова та словосполучення, які відображають семантичні складові

концепту. Також до мовних засобів вербалізації концепту відносяться синтаксичні конструкції, такі як різні типи речень, звертання, діалоги тощо [41, с. 106].

Отже, мовні засоби вербалізації концепту включають в себе різноманітні лексичні та граматичні засоби, а також фразеологізми та ідіоми, які відображають поняття або ідею, яку він передає. До лексичних засобів можуть відноситися слова, які найбільш точно передають концепт, такі як синоніми, антоніми, гіпероніми та гіпоніми. Граматичні засоби включають зміни часу, числа, роду, способу дієслова та інші граматичні категорії, які можуть відображати певні аспекти концепту. Фразеологізми та ідіоми можуть мати прямий або переносний зв'язок з концептом, і вони можуть передавати не тільки його лексичне значення, але й контекстуальні аспекти та культурні особливості, пов'язані з цим концептом.

1.3. Методи дослідження концепту у лінгвістиці

Методика аналізу концептів відіграє важливу роль у їх вивченні. У лінгвоконцептології цей метод відомий як «концептуальний аналіз», але його розуміння і застосування можуть відрізнятися серед лінгвістів. Деякі дослідники вважають, що концептуальний аналіз полягає в тлумаченні смислу лексичних і фразеологічних одиниць, що вербалізують концепт, і визначають його як аналіз концептуальної семантики [44, с. 19].

Згідно з українськими дослідниками, аналіз концептів на лінгвістичному та семантичному рівнях є суттєво різним. За словами В. Кононенка, семантичний підхід передбачає встановлення значень слова та його взаємодій з іншими словами, тоді як когнітивний підхід спрямований на виділення широкого спектру знань та смислів. Однак концептуальний аналіз, за його думкою, включає не тільки вивчення семантики, але й когнітивних категорій, таких як предикатності, означуваності, процесуальності, що враховують субстантивні, ад'єктивні та дієслівні позначення в їх взаємодії [16, с. 115].

А. Мартинюк відзначає, що під час концептуального аналізу елементи структури значення мають бути взаємодіючими та об'єднуватися в певну структуру, у той час як для семантичного аналізу достатньо визначити перелік цих елементів [27, с. 86].

У лінгвістиці існують два основних підходи до методології концептуального аналізу: відсистемний та відтекстовий.

«Відсистемний підхід» передбачає лексикографічне дослідження ключових слів, що вербалізують концепт, у поєднанні з вивченням взаємозв'язків між цими вербалізаторами в їхньому контекстуальному вживанні. Основні прийоми, що застосовуються в рамках цього методу, включають

- 1) препарування значень ключових слів через словникові дефініції;
- 2) ретельний аналіз багатозначності слова
- 3) конструювання та дослідження різноманітних полів, пов'язаних із лексемою як способом репрезентації концепту
- 4) оцінка фразеологічних і пареміологічних одиниць, що містять ключове слово;
- 5) проведення психолінгвістичних експериментів. [46, с. 50].

Як зазначає Л. Шевченко, «відтекстовий підхід» виокремлюється як поширена форма концептуального аналізу, що передбачає вивчення того, як функціонують концепти. Застосовуючи цей підхід, дослідники вирішують кілька завдань:

- 1) окреслення кола лексичних асоціацій ключового слова (назви концепту) шляхом суцільної вибірки;
- 2) виокремлення індивідуально-авторських концептів та їхній опис;
- 3) конструювання текстових контекстів, у яких концепт знаходить своє вираження;
- 4) аналіз семантичної еволюції слів, які репрезентують концепт [30, с. 33].

Крім концептуального аналізу на сьогодні актуальними методами дослідження концептів є аналіз словникових дефініцій, метод компонентного аналізу, метод контекстуального аналізу, зіставний аналіз, аналіз концептуальних метафор.

Аналіз словникових дефініцій використовується для визначення семної структури мовних одиниць, виявлення змістового мінімуму концепту, інваріанту, що створює основу для подальшого вивчення мовної одиниці і концепту [24, с. 101].

Метод компонентного аналізу застосовується, щоб визначити семантичну структуру досліджуваних мовних одиниць, коли значення слова розщеплюють на семи (складові компоненти), щоб описати семантичний аспект значеннєвих мовних одиниць: виявити семантичні зміни, семантичні трансформації, розкрити семантичні зв'язки між лексичними одиницями в контексті.

Повний компонентний аналіз зазвичай здійснюється за таким алгоритмом:

1. Виділення певної лексико-семантичної групи слів за допомогою синонімічних та тлумачних словників.
2. Знаходження в тлумачному словнику визначення слова та виділення в ньому окремих сем.
3. Складання загального списку сем, що зустрілися у визначеннях слів цієї лексико-семантичної групи.
4. Укладання таблиці семного складу слів аналізованої групи.
5. Відмітка позначкою «+» наявність сем у кожному аналізованому значенні. Якщо певному визначенню притаманна сема, що є антонімічною до однієї з виділених, долучаємо її у таблицю та перевіряємо її наявність у всіх значеннях.

Метод зіставного аналізу є сукупністю прийомів дослідження і залучається для опису мови через порівняння цієї мови з іншою мовою. Цей

метод застосовується для споріднених і неспоріднених мов. Головним його предметом є виявлення спільного та відмінного.

Однак зіставний метод спрямований передусім на дослідження відмінностей між мовами у сучасному (певному) стані. Зіставний метод установлює відмінності між порівнюваними мовами на всіх мовних рівнях. Вважається, що зіставний метод є найбільш ефективним при дослідженні споріднених мов, оскільки їхні контрастні ознаки чітко відображаються на фоні подібних ознак.

Метод контекстуального аналізу є сукупністю процедур, спрямованою на встановлення статусу тексту відносно інших текстів, його цінності і значимості в соціокультурному контексті, а також на відображення комунікативного задуму, мотивів і мети, загального змісту тощо. Контекстуальний аналіз здійснюється за допомогою двох етапів: контекстуалізації й інтерпретації. Перший спрямований на вияв системи контексту, в рамках якого здійснюється розвиток відповідної теми й розкриття концепту тексту. При цьому враховуються світогляд, індивідуальна свідомість, лексика автора і читача, комунікативний контекст, макроконтекст цілого тексту і мікроконтекст. На базі контекстуалізації проводиться інтерпретація інформації, встановлення авторської цілі та підходів впливу на читача.

Аналіз концептуальних метафор займає одне з провідних місць серед лінгвістичних методів. Формування теорії концептуальної метафори відбувалося в декілька етапів, які характеризувалися концепціями різних типів.

Методика дослідження лінгвістичного концепту вимагає від дослідника ретельного планування та проведення дослідження відповідно до вибраної методології та мети дослідження. Для досягнення точної та достовірної інформації важливо використовувати різноманітні методи та джерела дослідження та ретельно аналізувати та інтерпретувати отримані дані.

1.4. Особливості медіадискурсу як матеріалу дослідження

Протягом багатьох поколінь наші предки передавали, зберігали і накопичували знання виключно усно. За появи паперу, винаходу набірних та друкарських машин, а пізніше друкарських верстатів, поширення друкованого слова стало масовим. З приходом електронних комунікацій у 20-му столітті природа медіа і, взагалі, суспільного життя кардинально змінилася. Наприкінці 20-го століття кількість радіоприймачів і телевізорів налічувалася мільярдами, а тиражі газет і журналів сягали сотень мільйонів, і ці показники продовжують зростати. Справді, інформація стала керувати світом [36, с. 213].

Деякі вчені, що вивчають масові комунікації, розпочали говорити про настання епохи «медіакратії» – влади ЗМІ, яка не лише відтворює та тлумачить реальність, але й будує її за власними правилами. Спостерігається глобалізація засобів комунікації, що перетворює всю структуру комунікативної компетентності людини.

Масова комунікація не лише служить «чарівним віконцем», через яке ми можемо глядіти на світ, але і виступає «дверима», через які ідеї проникають у нашу свідомість.

Теоретично масова комунікація охоплює дві основні сфери:

- Підхід орієнтований на людину, який підтримує модель мінімального ефекту Згідно з цією точкою зору, люди більш схильні налаштувати медіа відповідно до своїх потреб. Прихильники цієї позиції стверджують, що люди вибірково поглинають інформацію, обираючи елементи, які відповідають їхнім попереднім поглядам, і нехтуючи тими, що відхиляються від цього сприйняття. До ілюстративних моделей масової комунікації, що відповідають цьому підходу, належать конструктивістська модель Вільяма Гамсона та концепція "спіралі мовчання" Елізабет Ноель-Нойман.

- Медіа-орієнтований підхід. При цьому підході стверджується, що медіа впливають на людей подібно до наркотику, перед яким неможливо встояти. Відомим прихильником цього підходу є Герберт Маршалл Маклюен (1911-1980). [25, с. 151].

Г. Маклюен першим звернув увагу на роль ЗМІ, особливо телебачення, у формуванні свідомості, виходячи за межі змісту повідомлення. Він зробив висновок, що саме технічний засіб передачі повідомлення визначає його характер. Згідно з Маклюеном, телебачення не є просто трубою, яка переносить інформацію. Під час передачі повідомлення технічний засіб стає неутралізованим, але передає свої особливості. Все, що виходить по телебаченню, отримує телегенічні властивості. Телебачення, об'єднуючи на екрані час і простір, впливає на свідомість глядача, надаючи значущість навіть повсякденності [21, с. 99].

Ефективність сприйняття інформації залежить від життєвого досвіду глядача, його пам'яті, швидкості сприйняття та соціальних установок. Таким чином, телебачення впливає на організацію просторово-часового сприйняття інформації. Роль ЗМІ не обмежується простим відтворенням подій; вони виступають у свідомості людини як розум, який присвоює дійсності свої власні якості. Саме ЗМІ конструюють реальність для споживача.

Таким чином, ЗМІ формують власний міфологічний простір, що відзеркалюється в реальній телевізійній практиці. Г. Маклюен визнає міф як найбільш природний спосіб сприйняття світу для людини, що існує в електронному середовищі. У міфотворчості та функціонуванні мас-медіа, телебачення розглядається як елемент, який породжує реальну телевізійну практику. Для покоління, що виросло з телевізором, зрозуміло, що засоби масової інформації є всеосяжними, всемогутніми та всезнаючими. Шляхом сприйняття інформації через ЗМІ споживач створює ілюзію власної унікальності, проникливості, освіченості і, в кінцевому результаті, самодостатності [21, с. 100].

Комунікація є взаємозворотнім процесом: отримавши інформацію, яку сприймається безумовно, людина «привласнює» її, не сумніваючись у фактичній та емоційній достовірності. Вона розвиває до неї своє ставлення, формує впливом і транслює його на світ через різні засоби вираження, такі як прямі і непрямі висловлювання, самопозиціонування та вчинки.

Отримавши практично необмежений доступ до інформації та сприймаючи її як відображення реальної дійсності, людина стає частковою жертвою впливу засобів масової комунікації. Це відбувається, перш за все, через суб'єктивний спосіб подачі інформації, оскільки критерій істинності не завжди відповідає дійсності (іншими словами, репрезентація реальності, яку створюють ЗМІ, є принаймні частково спотвореною). Більше того, надання слова не більшості, а меншості, є одним з ефективних засобів маніпулювання громадською думкою сьогодні. Це призводить до коригування уявлення про реальний розподіл суспільної думки, де більшість може виглядати як меншість і навпаки. Ті, хто опиняються в уявній меншості, часто не знаходять відображення своїх поглядів у масових ЗМІ і залишаються безголосними.

Бажаючи уникнути ізоляції, людина часто адаптується до позицій більшості (хоча це може бути уявна більшість), або обмежується мовчанням. За словами ван Дейка, мас-медіа вказують не стільки, що люди повинні думати, скільки як вони повинні думати. З цією метою розробляються різноманітні схеми інтерпретації, які визначають межі і основні блоки для підтримки конкретної ідеологічної позиції [36, с. 213].

Зважаючи на той факт, що у сучасному світі мас-медіа є основним джерелом інформації, ми можемо спостерігати, як змінюються стиль життя, цінності та форми організації суспільства. Засоби масової комунікації починають виконувати різні функції, такі як ідеологічний та політичний вплив, організація, інформування, освіта, розваги та підтримка соціальної спільноти.

«Основні функції мас-медіа включають:

- соціальне орієнтування,

- соціальна ідентифікація,
- встановлення контактів з іншими людьми,
- самоствердження,
- утилітарна користь,
- емоційне розвантаження» [36, с. 213].

Окрім психологічних функцій мас-медіа, французькі дослідники А. Катль та А. Каде вказують на те, що в суспільстві ці засоби також виконують роль антени, підсилювача, призми та луни.

З технологічної точки зору, соціальна мережа представляє собою інтерактивний веб-сайт із великою кількістю користувачів, які створюють власний контент. Цей сайт функціонує як автоматизоване соціальне середовище, де користувачі можуть спілкуватися з іншими, що мають спільні інтереси. Теоретично будь-яку інтернет-спільноту можна розглядати як соціальну мережу. Такі мережі можуть виникати в рамках тематичних спільнот на блог-сервісах, і багато професійних груп використовують їх для пошуку людей і роботи [6, с. 80].

У публіцистичному стилі видань найчастіше використовуються слова з оціночним та емоційним забарвленням. Тому використання метафори як методу оцінки навколишньої дійсності є характерним для цього стилю [31, с. 213].

Зауважимо, що мова газети представляє собою складне і різноманітне явище з лінгвістичної точки зору. Слово виявляє не тільки номінативне, але й естетичне значення, так само, як і фейлетон, стаття, кореспонденція чи інтерв'ю.

Проте протягом останнього десятиліття відбулося радикальне оновлення мови професійно-газетної лексики, використовуваних фразеологізмів та стійких поєднань, специфічних для газетно-журнального мовлення. Усі ці особливості внесли зміни як у склад, так і у структуру газетно-журнальної публіцистики та мови засобів масової комунікації [5].

«Газетно-публіцистичний стиль виявляється дуже змінним, динамічним та нестійким, характеризуючись:

- тенденційністю,
- полемічністю,
- яскраво вираженою емоційністю,
- незалежністю»

Публіцистика є документальною, ґрунтуючись на фактах, в той час як художня мова виглядає правдоподібною, але не є документальною. Персонажі публіцистики є реальними, взятими з життя. Особливий характер публіцистичного об'єкта визначає емоційне ставлення до відображуваної реальності.

Публіцистика практично завжди є емоційною, упередженою, нерідко навіть тенденційною, оскільки автор, виступаючи від свого імені, першою особою розповідає, пояснює, переконує, висловлює думки та почуття. Публіцист оцінює реальність прямо та відкрито.

Висновки до розділу 1

Отже, в науковій літературі існує різноманіття визначень терміну «концепт». Незважаючи на цю різноманітність інтерпретацій, існує загальне визнання того, що концепт є основною одиницею ментального простору. Він впорядковує знання про світ і відображає національну специфіку уявлення про структуру світу. У термінах концепту розглядається операційна одиниця мислення, яка є способом і результатом квантифікації і категоризації знань. Оскільки об'єктом концепту є ментальні сутності простору ознак характеру, процес їх утворення в значній мірі визначається формою абстрагування. Модель, яку задає сам концепт, відображається в описі його об'єкта, а також сприяє його створенню.

Отже, мовні засоби вербалізації концепту включають в себе різноманітні лексичні та граматичні засоби, а також фразеологізми та ідіоми, які

відображають поняття або ідею, яку він передає. До лексичних засобів можуть відноситися слова, які найбільш точно передають концепт, такі як синоніми, антоніми, гіпероніми та гіпоніми. Граматичні засоби включають зміни часу, числа, роду, способу дієслова та інші граматичні категорії, які можуть відображати певні аспекти концепту. Фразеологізми та ідіоми можуть мати прямий або переносний зв'язок з концептом, і вони можуть передавати не тільки його лексичне значення, але й контекстуальні аспекти та культурні особливості, пов'язані з цим концептом.

Методика дослідження лінгвістичного концепту вимагає від дослідника ретельного планування та проведення дослідження відповідно до вибраної методології та мети дослідження. Для досягнення точної та достовірної інформації важливо використовувати різноманітні методи та джерела дослідження та ретельно аналізувати та інтерпретувати отримані дані. Матеріал дослідження – онлайн видання The Guardian та The New York Times, у яких було проаналізовано 200 і 200 статей відповідно.

РОЗДІЛ 2

КОНЦЕПТ «УКРАЇНА» У СУЧАСНОМУ БРИТАНСЬКОМУ МЕДІАДИСКУРСІ

2.0. Вступні зауваження

Розділ присвячено аналізу концепту «УКРАЇНА» у сучасно британському медіадискурсі. Концепт аналізуємо шляхом пошуку прямих номінацій та моделювання номінативного поля на матеріалі статей з онлайн видання The Guardian.

2.1. Номінативне поле концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі

Пряма номінація концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі досить поширена, особливо в контексті подій, що відбуваються в Україні. Ми

проаналізували 200 статей 2017-2023 років. У британських ЗМІ та на порталах новин часто можна зустріти назву «Ukraine» в заголовках статей або в тексті новин.

Це свідчить про великий інтерес до подій та розвитку ситуації в Україні серед британської громадськості та ЗМІ. Україна займає важливе геополітичне положення в сучасному світі, особливо в контексті конфлікту з росією та його впливу на стабільність в регіоні. Ця ситуація викликає багато уваги з боку світових ЗМІ. Україна бере участь в різних міжнародних ініціативах та подіях, таких як переговори щодо збройної агресії росії, співпраця з Європейським Союзом та іншими міжнародними партнерами. Ці події привертають увагу міжнародної спільноти та, відповідно, ЗМІ.

Наведемо приклади використання прямої номінації цього концепту в британському онлайн виданні The Guardian:

- *Ukraine vows not to give up on defending Bakhmut as it prepares for counteroffensive – as it happened* [56].
- *Commander of Ukraine ground forces underlines importance Kyiv attaches to holding Bakhmut as preparations continue for a counterattack* [56].
- *A growing poverty crisis in Ukraine has led many to turn to Kyiv's pawn shops to surrender mobile phones, appliances and other belongings in order to get by* [56].
- *Former US House speaker Nancy Pelosi has spoken about her surprise visit to Ukraine just after the Russian invasion had begun, a year on from her trip* [56].

При цьому, залежно від контексту та характеру події, назва «Україна» може сполучатися з різними прикметниками, дієсловами та іншими словами, що додатково характеризують концепт. Наприклад, у зв'язку з конфліктом на сході України можуть використовуватись такі конструкції, як «war in Ukraine», «hostilities in Ukraine», «the Russian annexation of Crimea and incursion into eastern Ukraine», «brave Ukraine» тощо. Наприклад:

- *Putin must be brought to justice for his **war in Ukraine**, Zelenskiy said on Thursday during a visit to The Hague, where the international criminal court (ICC) is based [56].*
- *A court in Russia has convicted a former police officer of publicly spreading false information about the country's military after he criticised the **war in Ukraine** to his friends over the phone [56].*
- *The Indian government said in statement late on Monday that Modi "strongly reiterated" his call for an immediate end to **hostilities in Ukraine** and conveyed India's support for any peace efforts [56].*
- *But with the outbreak of **hostilities in Ukraine**, Alarcón said he saw an unmissable chance to wage real-life war on the ideology he believes Vladimir Putin represents [56].*
- *It was violent Russian opposition to EU membership for Ukraine that in late 2013 precipitated the Maidan revolution, which in turn precipitated **the Russian annexation of Crimea and incursion into eastern Ukraine** [56].*
- *"This is why we're doing everything that we can to help **brave Ukraine**, to help the brave people of Ukraine to fight for their freedom, for – to fight for their democracy," she added [56].*

Розглянемо приклади сполучень з дієсловами, такі як «*to help Ukraine*», «*to donate to Ukraine*». Наприклад:

- *The Australian Federation of Ukrainian Organisations – the national peak body for 24 Ukrainian Australian community organisations – is encouraging concerned Australians **to donate to the Ukraine Crisis Appeal** which has pivoted to supplying urgent supplies to displaced and injured Ukrainians [56].*
- *United **Help Ukraine** focuses on providing medical supplies and humanitarian aid, and raising awareness of the conflict [56].*

- *Many in Australia watching the Russian invasion from afar are asking how they can **help Ukraine*** [56].

У зв'язку з повномасштабним вторгненням можна зустріти такі конструкції, як «*Russia-Ukraine war*», «*Russia's full-scale invasion of Ukraine*».

Наприклад:

- ***Russia-Ukraine war at a glance: what we know on day 421 of the invasion*** [56].
- ***Russia-Ukraine war at a glance: what we know on day 436 of the invasion*** [56].
- ***Russia-Ukraine war as it happened: explosion derails Russian train; at least 34 injured after Pavlohrad attack*** [56].
- ***Russia's full-scale invasion of Ukraine, which began a year ago this week, was an extraordinary and unexpected event that has changed the world in which we live*** [56].
- ***Following Russia's full-scale invasion of Ukraine last year, the US increased its military presence in Poland*** [56].

Також важливо зазначити, що у британському медіадискурсі використовуються похідні назви для позначення концепту «УКРАЇНА», зокрема прикметник *Ukrainian*. Наприклад, у зв'язку з футбольними матчами або іншим спортом можна почути назву «*Ukrainian team*» та «*Ukrainian capital*». Наприклад:

- ***It's obviously great that the Ukrainian team have managed to get themselves in shape*** [56].
- ***It will be the first official match a Ukrainian team has played at any level since the start of the war*** [56].
- ***Ukrainian capital hopes Eurovision will jump-start tourism*** [56].
- ***Ukraine capital surprised as Biden makes one of the most important trips by a US president since end of cold war*** [56].

- *The centre of the **Ukrainian capital** with its cobbled streets and ethereal gold-domed churches was mysteriously closed off [56].*
- *Arriving in the **Ukrainian capital**, Biden got a short first-hand taste of the terror that Ukrainians have lived with for close to a year as sirens sounded over the capital as he and Zelenskiy were exiting the gold-domed St Michael's Cathedral [56].*

Також ми виокремили приклади з присвійним відмінком *Ukraine's*, який є граматичною формою прямої номінації :

- *Zelenskiy replaces **Ukraine's** Territorial Defence Forces commander [56].*
- ***Ukraine's** president, Volodymyr Zelenskiy, will visit neighbouring Romania on Tuesday, his first trip to the Nato member country since Russia invaded Ukraine last February, the Romanian presidency has said [56].*
- *Kharkiv to build **Ukraine's** first underground school to protect children [56].*
- ***Ukraine's** eastern metropolis of Kharkiv will build the country's first fully underground school to shield pupils from Russia's frequent bomb and missile attacks, the city's mayor has said [56].*

В контексті політичних відносин – «Київ» може використовуватися як альтернативна номінація концепту «УКРАЇНА», наприклад:

- *The time is now approaching 9pm in **Kyiv, Ukraine's capital** on a day where the leader of Russia's Wagner group has threatened to withdraw from Bakhmut in an ongoing row with the Kremlin [56].*
- *Decisions about such terrorist attacks are taken in Washington" and that **Kyiv** "just implements these decisions" [56].*
- *Avril Haines said Putin's strategy is likely to be to prolong the conflict until western support for **Kyiv** wanes [56].*

Також, ми виявили номінації концепту «УКРАЇНА», які виражені наступними лексемами:

- Country
 - *Four years before the **country** was invaded by Russia* [56].
 - *Hrytsak points out that language and national identity are not necessarily connected in Ukraine, a bilingual **country*** [56].
- Nation
 - *It has become, Hrytsak argues, a fully fledged civic **nation*** [56].
- state
 - *For more than 100 years they had their own **state**, up until 1764, when Catherine the Great folded Cossack territory into imperial Russia* [56].
 - *Its emergence as a sovereign **state** – from 1914, according to Hrytsak – coincided with a period of extraordinary bloodshed* [56].

Також пряма номінація концепту «УКРАЇНА» виражається займенниками:

- It
 - ***It** has become, Hrytsak argues, a fully fledged civic nation* [56].

Таким чином, ми виокремили наступні прямі номінації концепту «УКРАЇНА» в сучасному британському медіадискурсі:

- Ukraine (55%);
- Kyiv (9%);
- Ukrainian (18%);
- Country (6%);
- Nation (3%);
- State (6%);

It (3%) (Див. додаток А, рис. А.1)

Аналізуючи результати, можна зазначити, що у сучасному британському медіадискурсі концепт УКРАЇНА найчастіше номінується словом Ukraine (55%), що свідчить про широке використання самої назви країни в зазначеному медіадискурсі.

Далі йдуть Kyiv (9%), що вказує на столицю України, «Київ», та Ukrainian (18%), яке вказує на національну приналежність чи ознаки культури. Обидві лексеми важливі для розширення інформації про конкретні аспекти України. Лексема "Country" (6%) вказує на загальну ідентифікацію України як країни, тоді як "Nation" (3%) та "State" (6%) надають більш конкретне розуміння, вказуючи на національну та державну сутність відповідно. Займенник "It" (3%) заміняє назву Ukraine.

2.2. Метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі

Метафорична номінація концепту «УКРАЇНА» в британському медіадискурсі має багатогранний характер і може бути прослідкована через різні сфери, такі як:

- війна,
- географія,
- політика
- та історія.

Метафоричні переноси, що використовуються для концептуалізації України, заглиблені в культурний та історичний фонд аудиторії Великої Британії, і вони часто використовуються для створення певного образу України в ЗМІ.

Одна з домінуючих метафоричних номінацій України в британських ЗМІ – це Україна-ВІЙНА (war). Однією з основних причин застосування таких метафор є відображення конфлікту в Сході України та повномасштабного вторгнення. Використання метафори «ВІЙНИ» також може вказувати на гуманітарні наслідки конфлікту, включаючи внутрішні переміщення населення, людські страждання та руйнування інфраструктури. До цієї групи входять такі метафори включають: *struggle, battle, conflict, crossfire*

Україна часто зображується як країна, що перебуває під нападом, борючись за своє виживання проти іноземного агресора. Використання цієї

метафори створює відчуття невідкладності та небезпеки, роблячи ситуацію в Україні драматичною і потребуючою негайної уваги.

Наприклад:

- *Ukraine has been locked in a **bitter struggle** with Russia since the annexation of Crimea in 2014, with fighting in the east of the country claiming thousands of lives [56].*
- *As Ukraine **battles** for survival against Russian aggression, it is clear that the stakes could not be higher [56].*
- *The world must not turn a blind eye to the war raging in Ukraine, where innocent civilians are caught in the crossfire of a **bitter conflict** [56].*
- *Ukraine is on the front line of a new Cold War between Russia and the West, **and the outcome of this conflict will shape the future of Europe** [56].*
- *Ukraine **caught in the crossfire** of a new Cold War [56].*

Україна як ЖЕРТВА: ця метафора зображує Україну як безпорадну, яку залякують або пригнічують сильніші актори. У цьому контексті Україна може бути піддана тиску, вимушена виконувати вимоги чи приймати рішення, які іншими умовами вона б не робила. До цієї групи входять: *appeal, struggle*.

Сильніші актори можуть використовувати різні методи, включаючи політичний, економічний, чи військовий тиск, щоб здійснювати контроль або вплив на Україну. Це може включати в себе вимагання територіальних концесій, політичний вплив, чи економічні санкції.

- *Ukraine **appeals for international aid** as Russian forces invade [56].*
- *Ukraine **struggles to rebuild** after Russian annexation of Crimea [56].*

ПОЛІТИЧНА метафора також часто використовується для опису України, особливо щодо її відносин з Росією. Україну часто зображують як фігуру на шаховому полі в більшій геополітичній грі між Росією та Заходом, а її політичні лідери часто зображаються як корумповані та слабкі. Ця метафора

свідчить про те, що Україна є жертвою більших політичних сил, і що її доля в значній мірі залежить від зовнішніх факторів.

Наприклад:

- *Ukraine is a pawn in Russia's attempt to exert its influence over its former Soviet neighbors* [56].
- *The fate of Ukraine hangs in the balance as the West and Russia continue to play a high-stakes game of chess* [56].

Україна як ПШШАК у геополітичній грі: ця метафора зображує Україну як фігуру на шахівниці, якою рухаються сильніші гравці для досягнення власних стратегічних цілей. Україна, як ПШШАК, може бути використана для блокування чи обмеження впливу інших суперників, або ж для досягнення певних позиційних переваг у регіоні. Однак Україна, у такому контексті, часто знаходиться в складних геополітичних ситуаціях, де її власні інтереси і незалежність можуть бути піддані компромісам або жертвам на користь інших гравців. Наприклад:

- *US and Russia continue to vie for influence in Ukraine* [56].
- *Ukraine plays a key role in East-West relations* [56].

Україна як буферна зона між Сходом і Заходом: ця метафора зображує Україну як культурний і політичний посередник між Європою та Росією, маючи на увазі, що вона має потенціал об'єднати ці два регіони. Наприклад:

- *Ukraine seeks to balance its ties to Russia and the EU* [56].

Крім того, в британському медіадискурсі про Україну присутня ІСТОРИЧНА метафора. Часто наголошується на історичних відносинах України з Росією, зокрема спадщині радянського правління та Голодоморі 1930-х років. Це метафоричне перенесення свідчить про те, що поточні проблеми України засновані на її складному минулому, і що для того, щоб рухатися вперед, вона повинна подолати історичні неправди. Наприклад:

- *Ukraine's struggle for independence and sovereignty is deeply rooted in its historical experiences of oppression and foreign domination,*

from the Mongol invasion to Soviet rule to more recent Russian aggression [56].

- *Ukraine's **historical ties to Russia** have often been a source of tension and conflict, with Russia seeking to maintain its influence over Ukraine despite the country's desire for independence and self-determination [56].*

Інша метафора, яка часто використовується для говоріння про Україну – МІСЦЕ. Україна часто описується як буферна зона між Росією та Європою, що підкреслює геополітичну важливість країни. Ця метафора підказує, що Україна опинилася між двома потужними силами і є вразливою до зовнішніх тисків та впливів. До цієї групи відносяться метафори України, як *a bridge between, geopolitical fault line, at the heart of the ongoing struggle, a buffer zone.*

- *Ukraine is **a bridge between the East and the West**, and its fate will determine the future of Europe [56].*
- *Russia's invasion of Ukraine has once again turned the country into a **geopolitical fault line**, caught between two powerful forces [56].*
- *Ukraine is **at the heart of the ongoing struggle** between Russia and the West, and its strategic location makes it a key player in global politics [56].*
- *The conflict in Ukraine is a reminder of the country's geopolitical significance as **a buffer zone** between Russia and the rest of Europe [56].*

У загальному, метафора концепту «УКРАЇНА» в британському медіадискурсі є складною та багатогранною, відображаючи різноманітні культурні, історичні та геополітичні чинники. Використовуючи різні метафоричні перенесення, медіа створює певне уявлення про Україну, формуючи сприйняття аудиторією країни та її ролі в світі.

Таким чином, ми виокремили такі види метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА», як:

- війна (28%),

- пішак у політичній грі (11%),
- жертва (22%),
- буферна зона (6%),
- історичні метафора (11%),
- Україна-місце (22%).

Найчастіше в текстах британських ЗМІ зустрічається метафора війни (28%), жертва (22%), Україна-місце (22%), пішак у політичній грі (11%), буферна зона (6%), історичні метафора (11%) (Див. додаток А, рис. А.2).

Отже, підсумовуючи наш аналіз, ми виявили декілька видів метафоричних номінацій, які використовуються для вираження концепту «Україна» в англomовному медіадискурсі.

Ось види таких метафоричних номінацій концепту «УКРАЇНА» і їх відсотковий розподіл:

- Війна (28%): Ця номінація вказує на важливість та актуальність військових конфліктів та війни для сприйняття України в світовому співтоваристві.
- Пішак у політичній грі (11%): Тут Україна розглядається як учасник політичних процесів та геополітичних ігор.
- Жертва (22%): Ця номінація може посилатися на вплив військових конфліктів та кризових ситуацій на Україну та її населення.
- Буферна зона (6%): Вказує на роль України як міжнародного буфера та стратегічної зони.
- Історичні метафора (11%): Підкреслює значення історичних подій та спадщини України для розуміння її сучасної ідентичності та політичного контексту.

Ці різні види метафор сприяють створенню багатогранного та комплексного образу України у британському медіадискурсі, відображаючи різні аспекти та контексти, в яких вона сприймається.

Кожна з цих метафор має конкретну конотацію, що впливає на сприйняття України британською аудиторією. Військова метафора створює відчуття терміновості та небезпеки, наголошуючи на потребі підтримки та уваги до країни. Географічна метафора підкреслює геополітичне значення України та її вразливість до зовнішніх тиску. Політична метафора зображує Україну в грі між Росією та Заходом, наголошуючи на відсутності контролю над її долею. Нарешті, історична метафора підкреслює складне минуле України та потребу в подоланні історичних несправедливостей. Разом ці метафори створюють певний образ України в британських медіа, формуючи сприйняття країни британською аудиторією.

Висновки до розділу 2

Аналізуючи результати, можна зазначити, що у сучасному британському медіадискурсі найбільша частка номінацій припадає на простий та очевидний лексему *Ukraine* (55%), що свідчить про широке використання самої назви країни в зазначеному медіадискурсі.

Далі йдуть *Kyiv* (9%), що вказує на столицю України, «Київ», та *Ukrainian* (18%), яке вказує на національну приналежність чи ознаки культури. Обидва терміни важливі для розширення інформації про конкретні аспекти України. Термін "*Country*" (6%) вказує на загальну ідентифікацію України як країни, тоді як "*Nation*" (3%) та "*State*" (6%) надають більш конкретне розуміння, вказуючи на національну та державну сутність відповідно. Термін "*It*" (3%) заміняє назву *Ukraine*.

Метафора концепту «УКРАЇНА» в британському медіадискурсі є складною та багатогранною, відображаючи різноманітні культурні, історичні та геополітичні чинники. Використовуючи різні метафоричні перенесення, медіа створює певне уявлення про Україну, формуючи сприйняття аудиторією країни та її ролі в світі.

Таким чином, ми виокремили такі види метафоричних номінацій концепту «УКРАЇНА», як:

- війна (28%),
- пішак у політичній грі (11%),
- жертва (22%),
- буферна зона (6%),
- історичні метафора (11%),
- Україна-місце (22%).

Найчастіше в текстах британських ЗМІ зустрічається метафора війни (28%), жертва (22%), Україна-місце (22%), пішак у політичній грі (11%), буферна зона (6%), історичні метафора (11%).

Отже, підсумовуючи наш аналіз, ми виявили декілька видів метафоричних номінацій, які використовуються для вираження концепту «УКРАЇНА» в англомовному медіадискурсі.

Ось види таких метафоричних номінацій концепту «УКРАЇНА» і їх відсотковий розподіл:

- Війна (28%): Ця номінація вказує на важливість та актуальність військових конфліктів та війни для сприйняття України в світовому співтоваристві. Використання метафори «ВІЙНИ» також може вказувати на гуманітарні наслідки конфлікту, включаючи внутрішні переміщення населення, людські страждання та руйнування інфраструктури.
- Пішак у політичній грі (11%): Тут Україна розглядається як учасник політичних процесів та геополітичних ігор.
- Жертва (22%): Ця номінація може посилатися на вплив військових конфліктів та кризових ситуацій на Україну та її населення.
- Буферна зона (6%): Вказує на роль України як міжнародного буфера та стратегічної зони. Україну зображують як буферну зону, що розташована між різними конфліктуючими сторонами чи силами, які можуть бути ворожими одна до одної. Це може

допомагати запобігати прямому зіткненню чи розширенню конфлікту.

- Історичні метафора (11%): Підкреслює значення історичних подій та спадщини України для розуміння її сучасної ідентичності та політичного контексту.

Ці різні види метафор сприяють створенню багатогранного та комплексного образу України у британському медіадискурсі, відображаючи різні аспекти та контексти, в яких вона сприймається.

Кожна з цих метафор має конкретну конотацію, що впливає на сприйняття України британською аудиторією. Військова метафора створює відчуття терміновості та небезпеки, наголошуючи на потребі підтримки та уваги до країни. Географічна метафора підкреслює геополітичне значення України та її вразливість до зовнішніх тиску. Політична метафора зображує Україну в грі між Росією та Заходом, наголошуючи на відсутності контролю над її долею. Нарешті, історична метафора підкреслює складне минуле України та потребу в подоланні історичних несправедливостей. Разом ці метафори створюють певний образ України в британських медіа, формуючи сприйняття країни британською аудиторією.

РОЗДІЛ 3

КОНЦЕПТ «УКРАЇНА» У СУЧАСНОМУ АМЕРИКАНСЬКОМУ МЕДІАДИСКУРСІ

3.0. Вступні зауваження

Розділ присвячено аналізу концепту «УКРАЇНА» у сучасно американському медіадискурсі. Концепт аналізуємо через номінативне поле на матеріалі онлайн видання The New York Times.

3.1. Номінативне поле концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі

Пряма номінація концепту «УКРАЇНА» у американському медіадискурсі досить поширена, особливо в контексті подій, що відбуваються в Україні. Ми проаналізували 200 статей 2017-2023 років. В американських ЗМІ та на порталах новин часто можна зустріти назву «Ukraine» в заголовках статей або в тексті новин.

Наприклад:

- *In another setback, **Ukraine** said 19 soldiers had been killed in a strike on a medals ceremony last week [57].*
- *Troop Deaths and Injuries in **Ukraine** War Near 500,000, U.S. Officials Say [57].*
- *The State Emergency Service of **Ukraine** released footage of rescue operations following the attack and said that people may still be under the rubble of a building [57].*
- *The speed of Mr. Putin's annexation of Crimea, redrawing an international border that has been recognized as part of an independent*

Ukraine for 23 years, has been breathtaking and so far apparently unstoppable [57].

- *It has also used disinformation in its annexation of Crimea and in its war in **Ukraine**, launched cyberattacks on Finland and the Baltic States, and planted hoax stories in Germany to embarrass Angela Merkel [57].*
- *In the months after Russia's full-scale invasion of **Ukraine** began in February 2022, online job boards across Europe brimmed with thousands of offers for Ukrainian refugees; governments waived visa requirements to make finding employment easier [57].*
- *Ukrainian soldiers fired artillery rockets containing antipersonnel land mines into a Russian-controlled area of eastern **Ukraine** last year in apparent violation of international agreements banning the use of such weapons, a leading human rights group said in a report released Friday [57].*
- *White House officials tell senators that **Ukraine** is committed to anti-corruption [57].*
- *Pavlo Lazarenko, the former prime minister of **Ukraine** who fled to the United States as a very wealthy man in 1999, was found guilty by a federal jury in San Francisco on charges of money laundering, wire fraud and extortion [57].*

Також важливо зазначити, що у американському медіадискурсі використовуються похідні назви для позначення концепту «УКРАЇНА», зокрема прикметник Ukrainian.

- *Russia has begun making copies of attack drones it acquired from Iran last year and is using them in combat against **Ukrainian** forces despite sanctions imposed to cripple the country's weapons production, according to a report issued Thursday by a weapons research group [57].*

- *The **Ukrainian** Cyberwar That Wasn't [57].*
- *In the months after Russia's full-scale invasion of Ukraine began in February 2022, online job boards across Europe brimmed with thousands of offers for **Ukrainian** refugees; governments waived visa requirements to make finding employment easier [57].*
- *They have the job of overseeing one of the largest U.S. assistance efforts since the Marshall Plan, ensuring that tens of thousands of individual pieces of American military hardware in **Ukrainian** hands are properly accounted for, reconstituting an embassy that was gutted on the eve of Russia's invasion and keeping tabs on Russian war crimes — some 95,000 of which have been documented so far by the **Ukrainian** prosecutor general's office [57].*
- *U.S. Officials Overseeing Aid Say **Ukrainian** Leaders Are Tackling Corruption [57].*
- *As **Ukrainian** Election Looms, Western Powers and Russia Campaign for Influence [57].*
- *Conflict Uncovers a **Ukrainian** Identity Crisis Over Deep Russian Roots [57].*
- *President Volodymyr Zelensky of Ukraine has signed two laws that strictly reinforce his country's national identity, banning Russian place names and making knowledge of **Ukrainian** language and history a requirement for citizenship [57].*

Також ми виокремили приклади з присвійним відмінком *Ukraine's*, який є граматичною формою прямої номінації:

- *The U.N. General Assembly adopts a strong resolution blaming Russia for **Ukraine's** humanitarian crisis [57].*

В деяких прикладах номінація виражена займенниками:

- Its

- *When Cultural Heritage Becomes a Battlefield. Against the appalling human cost of Russia's invasion of Ukraine, its cultural toll may feel insignificant* [57].

Також ми виокремили приклади номінації Black Sea Region:

- *The Black Sea region, a largely overlooked part of the war in Ukraine, is suddenly a cauldron of military and geopolitical tensions* [57].

В онлайн виданні також зустрічається пряма номінація – country.

- *The European Union and NATO have promised a path to membership for the country* [57].

Таким чином, ми виокремили наступні номінації концепту «УКРАЇНА» в сучасному американському медіадискурсі:

- Ukraine (49%);
- Ukrainian (36%);
- Its (5%);
- Country (5%),
- Black Sea Region (5%) (Див. додаток Б, рис. Б.1).

Аналізуючи результати, можна зробити наступні спостереження щодо номінацій концепту УКРАЇНА у сучасному американському медіадискурсі:

- Ukraine (49%): Велика частка номінацій використовує лексему "Ukraine". Це свідчить про тенденцію використовувати саму назву країни при згадці про неї в американських медіа.
- Ukrainian (36%): Використання лексеми "Ukrainian" свідчить про акцент на національній або етнічній приналежності. Це може вказувати на інтерес до аспектів культури та ідентичності.
- Its (5%): Займенник "Its" може використовуватися для зменшення повторень чи для надання більшої об'єктивності.

- Country (5%): Використання лексеми "Country" підкреслює загальну характеристику України як держави. Це може вказувати на усвідомлення політичного статусу країни.
- Black Sea Region (5%): Лексема "Black Sea Region" вказує на географічний аспект та може відображати інтерес до регіональних питань або геополітичної важливості Чорноморського регіону для України.

Узагальнюючи, різноманітні номінації вказують на багатогранність підходів до представлення України в американському медіадискурсі, враховуючи як культурні, етнічні, політичні, так і географічні аспекти.

3.2. Метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі

Першою метафоричною номінацією яку ми виокремили є Україна-МІСЦЕ. Ця метафора відображає Україну як простір, де відбуваються різноманітні події, взаємодії та розвиток. Підкреслюється значущість географічного положення України, яке впливає на її геополітичну роль, економічні можливості та культурну різноманітність. Метафора задає конкретні розміри – area, place, destination, outlet:

- *He said that **Ukraine** would pay “every person the social benefit he has a right to,” but that transferring funds to the **area** now would be “direct support for Russian terrorism.” [57].*
- *We have a vital interest in stopping Putin, and the **place** to do it is **Ukraine** where Ukrainians are fighting [57].*
- *Otherwise Crimea will remain toxic for investors and a no-go **destination** — harming Russia more than Ukraine [57].*
- *Ukraine could be an **outlet** for Western-leaning Ukrainians [57].*

Параметр географічного розташування (співвідношення до інших об'єктів у просторі) та географічний рух (пересування) дозволяють розкрити метафоричний потенціал концепту «УКРАЇНА-МІСЦЕ». Отже, в

горизонтальній площині (*reach Ukraine, shift to Ukraine*) та вертикальній площині (*cover Ukraine, Ukraine under attack*) інші об'єкти можуть переміщуватися або займати своє місце.

- *Cluster munitions **reach Ukraine** a week after Biden's announcement* [57].
- *Maybe someone should remind Nancy that the Democrats' false, phony, feigned moral outrage, now it **shifted to Ukraine*** [57].
- *Cable News **Covers Ukraine** With On-the-Ground Reporting and In-Studio Rhetoric* [57].

У просторових зв'язках можна виявити ситуації, коли концепт «УКРАЇНА-МІСЦЕ» оточений іншими об'єктами. Це може мати місце, коли розглядаються взаємовідносини України зі своїми сусідами чи іншими суб'єктами в просторовому контексті. Відносини «оточення» можуть мати різні аспекти, від політичних та економічних до культурних і соціальних. Це нагадує про те, як Україна взаємодіє зі світом навколо себе, як впливають сусідні держави та інші фактори на її розвиток, стабільність і співпрацю.

- *Questions **Surround Ukraine's** Bailouts as Banking Chief Steps Down* [57].
- *Today's Top News: Questions **Surround Ukraine's** NATO Membership, and More* [57].

Метафорична номінація «Україна як боротьба за свободу» може бути розглянута як одна з ключових номінацій, яка відображає сприйняття України в американському медіадискурсі. Ця метафора ґрунтується на історичних зв'язках між Сполученими Штатами та Україною, а також на подіях останніх років, зокрема на Революції Гідності та російській агресії на сході України (*Ukraine's Fight for Freedom, Ukraine's Quest for, Ukraine's Battle for, Ukraine's Struggle for*).

- ***Ukraine's Fight for Freedom: A Nation's Determination in the Face of Aggression*** [57].

- *Ukraine's Quest for Democracy: A Beacon of Hope in Eastern Europe* [57].
- *Ukraine's Battle for Independence: Resilience Amidst Adversity* [57].
- *Ukraine's Struggle for Freedom: A Test of Western Commitment to Democracy* [57].
- *Ukraine: A Vanguard of Freedom in the Struggle Against Authoritarianism* [57].
- *Ukraine's Role as a Defender of Democracy and Human Rights* [57].
- *Ukraine's determination to uphold freedom makes it a vanguard against global threats to human rights* [57].
- *Ukraine's unwavering commitment to freedom sets an inspiring example for the world* [57].
- *Ukraine's Position as a Vanguard of Freedom: A Beacon of Hope Amidst Regional Challenges* [57].
- *Ukraine's Stand for Freedom: Defending Democratic Values against Authoritarian Aggression* [57].

У цьому контексті, Україна сприймається як символ національної вольової боротьби та прагнення до демократії та незалежності. Така метафора відображає підтримку американської громадськості та політичних лідерів українському народові у важкі моменти його історії.

Ця метафора може мати важливий вплив на американське сприйняття подій, пов'язаних з Україною, і сприяти формуванню позитивного ставлення до питань, пов'язаних з допомогою та підтримкою України в обличчі викликів її територіальної цілісності та суверенітету.

Метафора Україна-ВІЙНА також часто використовується для опису України, особливо щодо її відносин з Росією.

- *Ukraine's army has for now set aside U.S. fighting methods and reverted to tactics it knows best* [57].

- *Ukrainian military commanders have changed tactics, focusing on wearing down the Russian forces with artillery and long-range missiles instead of plunging into minefields under fire [57].*

«УКРАЇНА – СОЮЗНИК» є однією з метафоричних номінацій, які використовуються в американському медіадискурсі для номінації України. Ця метафора акцентує на ролі України як партнера та союзника Сполучених Штатів у спільній боротьбі за збереження та розширення демократії та прав людини. Україна може розглядатися як демократичний лідер, який впливає на розвиток політичної ситуації в своєму регіоні та поза його межами.

- *Ukraine: A **Resolute Partner** in the Global Fight for Democracy [57].*
- *Ukraine's Role as a **Key Ally** in Promoting Democratic Values [57].*
- *Ukraine and the U.S.: **Allies in the Battle for Human Rights** [57].*
- *Ukraine **stands shoulder-to-shoulder** with the United States as we jointly champion democratic ideals worldwide [57].*
- ***The partnership** between the U.S. and Ukraine **signifies a unified commitment** to defending democracy against emerging threats [57].*
- *Ukraine's **contribution to the global democratic struggle** is a testament to its unwavering dedication to shared values [57].*

Таким чином, ми виокремили такі види метафоричних номінацій концепту «УКРАЇНА» в американських медіа, як:

- Україна-місце (33%);
- Україна як боротьба за свободу (37%);
- Україна-Війна (8%);
- Україна – союзник (22%) (Див. додаток Б, рис. Б.2).

Розглянувши результати аналізу американського медіадискурсу, ми можемо виділити наступні види метафоричних номінацій, пов'язаних з концептом «УКРАЇНА»:

- Україна-місце (33%): Ця метафора вказує на сприйняття України як географічного об'єкта, розташованого на карті світу. Вона може

включати асоціації з географічним розташуванням, природними ресурсами та культурною спадщиною країни.

- Україна як боротьба за свободу (37%): Ця метафора вказує на сприйняття України як символу боротьби за свободу та незалежність. Вона може включати асоціації з історичними подіями, такими як Майдан, а також із сучасними політичними зусиллями України для збереження своєї суверенності.
- Україна-ВІЙНА (8%): Вказує на сприйняття України в контексті військових аспектів, може включати асоціації з конфліктом на сході України та повномасштабним вторгненням та військовою допомогою з боку Сполучених Штатів.
- Україна – союзник (22%): Ця метафора вказує на роль України як союзника США та інших країн у сферах політики, оборони та міжнародних відносин.

Ці метафори відображають складність сприйняття України в американському медіадискурсі та показують, як країну розуміють та представляють в різних контекстах. Дослідження таких метафоричних номінацій допомагає розкрити глибокі розуміння та асоціації, пов'язані з Україною в американських медіа, та може служити основою для подальших досліджень у цій галузі.

3.3 Порівняльний аналіз номінативного поля та метафоричних номінацій концепту УКРАЇНА у британському та американському медіадискурсах

В британському медіадискурсі ми виокремили наступні прямі номінації концепту «УКРАЇНА»:

- Ukraine (55%);
- Kyiv (9%);

- Ukrainian (18%);
- Country (6%);
- Nation (3%);
- State (6%);
- It (3%).

В американському медіадискурсі ми виокремили наступні номінації концепту «УКРАЇНА»:

- Ukraine (49%);
- Ukrainian (36%);
- Its (5%);
- Country (5%);
- Black Sea Region (5%).

У обох випадках основна номінація – пряма назва країни "Ukraine", що свідчить про загальний термінологічний консенсус. Використання лексеми "Ukrainian" в обох медіадискурсах, хоч і з різною часткою, підкреслює акцент на етнічній чи національній приналежності. Лексема "Country" використовується в обох випадках для загального визначення України як держави. Українська столиця "Kyiv" визначена окремо в британському медіадискурсі, в той час як в американському дискурсі використовується загальна лексема "Ukraine". Лексеми "Nation" та "State" використовуються в британському медіадискурсі, що вказує на більш конкретний підхід до характеристики України в аспектах національної та державної ідентичності. Обидва дискурси використовують схожі базові лексеми, але в деяких випадках виявляють відмінності у використанні специфічних номінацій, що може бути пов'язано з особливостями сприйняття або акцентів у кожному медіаринку.

Ми виокремили такі види метафоричних номінацій концепту «УКРАЇНА» в британському медіадискурсі, як:

- Україна- війна (28%),
- пішак у політичній грі (11%),
- жертва (22%),

- буферна зона (6%),
- історичні метафора (11%),
- Україна-місце (22%).

Ми виокремили такі види метафоричних номінацій концепту «УКРАЇНА» в американських медіа, як:

- Україна-місце (33)%;
- Україна як боротьба за свободу (37%);
- Україна-Війна (8%);
- Україна – союзник (22%).

Отже, спільними є такі види метафоричних номінацій, як Україна-війна та Україна-місце. Обидва медіадискурси включають "Україну-місце" як важливу метафоричних номінацій. Це свідчить про усвідомлення важливості географічного положення та геополітичного значення України. Обидва дискурси акцентують на аспекті "Україна-війна", що вказує на те, що воєнний аспект конфлікту в Україні є актуальним і важливим для сприйняття.

Отже, у контексті британського та американського медіадискурсів щодо України визначаються як спільні, так і відмінні номінативні аспекти. У обох випадках домінує пряма номінація "Ukraine", що свідчить про загальний термінологічний консенсус в сприйнятті країни. В британському медіадискурсі виявлено деякі специфічні тенденції, такі як окрема згадка столиці "Kyiv" та використання лексем "Nation" та "State", що вказує на більш конкретний підхід до характеристики України в аспектах національної та державної ідентичності. У американському медіадискурсі виявлено акцент на "Україна як боротьба за свободу", що свідчить про підтримку американською громадськістю демократичних прагнень України. Також, вказано на важливість аспекту "Україна-Війна" у сприйнятті конфлікту в Україні.

Щодо метафоричних номінацій, "Україна-війна" та "Україна-місце" є спільними для обох медіадискурсів, що свідчить про усвідомлення важливості географічного положення та геополітичного значення України. Однак різноманітність інших метафоричних номінацій, таких як "Україна як

боротьба за свободу" в американському контексті, або "Україна як буферна зона" в британському, вказують на різні підходи та акценти в сприйнятті України в обох країнах.

Висновки до розділу 3

Пряма номінація концепту «УКРАЇНА» у американському медіадискурсі досить поширена, особливо в контексті подій, що відбуваються в Україні. Ми проаналізували 200 статей 2017-2023 років.

Аналізуючи результати, можна зробити наступні спостереження щодо номінацій концепту УКРАЇНА у сучасному американському медіадискурсі:

- **Ukraine (49%):** Велика частка номінацій використовує лексему "Ukraine". Це свідчить про тенденцію використовувати саму назву країни при згадці про неї в американських медіа.
- **Ukrainian (36%):** Використання лексеми "Ukrainian" свідчить про акцент на національній або етнічній приналежності. Це може вказувати на інтерес до аспектів культури та ідентичності.
- **Its (5%):** Займенник "Its" може використовуватися для зменшення повторень чи для надання більшої об'єктивності.
- **Country (5%):** Використання лексеми "Country" підкреслює загальну характеристику України як держави. Це може вказувати на усвідомлення політичного статусу країни.
- **Black Sea Region (5%):** лексема "Black Sea Region" вказує на географічний аспект та може відображати інтерес до регіональних питань або геополітичної важливості Чорноморського регіону для України.

Узагальнюючи, різноманітні номінації вказують на багатогранність підходів до представлення України в американському медіадискурсі, враховуючи як культурні, етнічні, політичні, так і географічні аспекти.

Розглянувши результати аналізу американського медіадискурсу, ми можемо виділити наступні види метафоричних номінацій, пов'язаних з концептом «УКРАЇНА»:

- Україна-місце (33%): Ця метафора вказує на сприйняття України як географічного об'єкта, розташованого на карті світу. Вона може включати асоціації з географічним розташуванням, природними ресурсами та культурною спадщиною країни.
- Україна як боротьба за свободу (37%): Ця метафора вказує на сприйняття України як символу боротьби за свободу та незалежність. Вона може включати асоціації з історичними подіями, такими як Майдан, а також із сучасними політичними зусиллями України для збереження своєї суверенності.
- Україна-ВІЙНА (8%): Вказує на сприйняття України в контексті військових аспектів, може включати асоціації з конфліктом на сході України та повномасштабним вторгненням та військовою допомогою з боку Сполучених Штатів.
- Україна – союзник (22%): Ця метафора вказує на роль України як союзника США та інших країн у сферах політики, оборони та міжнародних відносин.

Ці номінації відображають складність сприйняття України в американському медіадискурсі та показують, як країну розуміють та представляють в різних контекстах. Дослідження таких метафоричних номінацій допомагає розкрити глибокі розуміння та асоціації, пов'язані з Україною в американських медіа, та може служити основою для подальших досліджень у цій галузі.

Отже, спільними є такі види метафоричних номінацій, як Україна-війна та Україна-місце. Обидва медіадискурси включають "Україну-місце" як важливу метафоричну номінацію. Це свідчить про усвідомлення важливості географічного положення та геополітичного значення України. Обидва

дискурси акцентують на аспекті "Україна-війна", що вказує на те, що воєнний аспект конфлікту в Україні є актуальним і важливим для сприйняття.

Отже, у контексті британського та американського медіадискурсів щодо України визначаються як спільні, так і відмінні номінативні аспекти. У обох випадках домінує пряма номінація "Ukraine", що свідчить про загальний термінологічний консенсус в сприйнятті країни. В британському медіадискурсі виявлено деякі специфічні тенденції, такі як окрема згадка столиці "Kyiv" та використання лексем "Nation" та "State", що вказує на більш конкретний підхід до характеристики України в аспектах національної та державної ідентичності. У американському медіадискурсі виявлено акцент на "Україна як боротьба за свободу", що свідчить про підтримку американською громадськістю демократичних прагнень України. Також, вказано на важливість аспекту "Україна-Війна" у сприйнятті конфлікту в Україні.

Щодо метафоричних номінацій, "Україна-війна" та "Україна-місце" є спільними для обох медіадискурсів, що свідчить про усвідомлення важливості географічного положення та геополітичного значення України. Однак різноманітність інших метафоричних номінацій, таких як "Україна як боротьба за свободу" в американському контексті, або "Україна як буферна зона" в британському, вказують на різні підходи та акценти в сприйнятті України в обох країнах.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Таким чином, ми проаналізували концепт як основну одиницю когнітивної лінгвістики. В літературі існує ряд визначень та тлумачень поняття "концепт", але вони узгоджуються на тому, що концепт є одиницею ментального простору, яка структурує знання та відображає національну специфіку членування світу. В дослідженні визначено концепт як операційну одиницю думки, що категоризує та квантифікує знання, взаємодіючи з ментальними сутностями простору ознак. Мовні засоби вербалізації концепту включають лексичні, граматичні, фразеологічні та ідіоматичні засоби, які передають поняття або ідеї, пов'язані з концептом.

До лексичних засобів відносяться синоніми, антоніми, гіпероніми та гіпоніми, які точно передають концепт. Граматичні засоби включають зміни в часі, числі, роді, способі дієслова та інші граматичні категорії, які можуть відображати аспекти концепту. Фразеологізми та ідіоми, в свою чергу, можуть мати як прямий, так і переносний зв'язок з концептом, передаючи не лише його лексичне значення, але й контекстуальні аспекти та культурні особливості.

Дослідження лінгвістичного концепту вимагає від дослідника ретельного планування та виконання дослідження відповідно до обраної методології та мети. Для отримання точної та достовірної інформації важливо використовувати різноманітні методи та джерела дослідження, ретельно аналізувати та інтерпретувати отримані дані. У даному дослідженні використано онлайн видання The Guardian та The New York Times, де було проаналізовано по 200 статей для отримання інформації про вживання мовних засобів вербалізації концепту в зазначених джерелах.

В сучасному британському медіадискурсі концепт УКРАЇНА часто виражається за допомогою лексеми "Ukraine" (55%), що свідчить про широке використання самої назви країни в зазначеному медіадискурсі. "Kyiv" (9%), що вказує на столицю України, і "Ukrainian" (18%), яке розглядається як національна приналежність чи ознака культури. Обидві лексеми є важливими

для розширення інформації про конкретні аспекти України. Лексема "Country" (6%) вказує на загальну ідентифікацію України як країни, тоді як "Nation" (3%) та "State" (6%) надають більш конкретне розуміння, вказуючи на національну та державну сутність відповідно. Займенник "It" (3%) використовується для заміщення назви "Ukraine".

Метафора концепту "УКРАЇНА" в британському медіадискурсі є складною та багатогранною, відображаючи різноманітні культурні, історичні та геополітичні чинники. Застосовуючи різні метафоричні перенесення, медіа формує конкретне уявлення про Україну, визначаючи сприйняття аудиторією країни та її ролі в світі. Отже, виділено кілька видів метафоричних номінацій УКРАЇНА в англomовному медіадискурсі, де найчастіше зустрічаються такі метафоричні номінації та їх відсотковий розподіл: Війна (28%): вказує на важливість та актуальність військових конфліктів та війни для сприйняття України в світовому співтоваристві. Пішак у політичній грі (11%): розглядає Україну як учасника політичних процесів та геополітичних ігор. Жертва (22%): може посилатися на вплив військових конфліктів та кризових ситуацій на Україну та її населення. Україна-місце (22%). Буферна зона (6%): вказує на роль України як міжнародного буфера та стратегічної зони. Історичні метафори (11%): підкреслюють значення історичних подій та спадщини України для розуміння її сучасної ідентичності та політичного контексту.

У сучасному американському медіадискурсі концепт "УКРАЇНА" часто виражається прямими номінацією Ukraine, особливо у контексті подій в Україні. Наш аналіз 200 статей з періоду 2017-2023 років надав наступні спостереження: "Ukraine" (49%): Широке використання самої назви країни свідчить про тенденцію використовувати пряму номінацію у згадках про Україну в американських медіа. "Ukrainian" (36%): Використання лексеми "Ukrainian" акцентує на національній чи етнічній приналежності, вказуючи на інтерес до аспектів культури та ідентичності. "Its" (5%): Займенник "Its" спрямоване на уникнення. "Country" (5%): Використання лексеми "Country" підкреслює загальну характеристику України як держави, вказуючи на

усвідомлення її політичного статусу. "Black Sea Region" (5%): лексема "Black Sea Region" вказує на географічний аспект та може свідчити про інтерес до регіональних питань або геополітичної важливості Чорноморського регіону для України.

Визначено метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі. Аналізуючи американський медіадискурс, виявлено кілька метафоричних номінацій, пов'язаних із концептом "УКРАЇНА". Перше, "Україна-місце" (33%), вказує на сприйняття країни як географічного об'єкта, асоціюється із її розташуванням та природними ресурсами. Друге, "Україна як боротьба за свободу" (37%), розглядає Україну як символ боротьби за свободу та незалежність, з асоціаціями із Майданом та політичними зусиллями для збереження суверенітету. Третє, "Україна-ВІЙНА" (8%), вказує на сприйняття країни через призму військових аспектів, з асоціаціями із східним конфліктом та вторгненням. Четверте, "Україна – союзник" (22%), відзначає роль України як союзника США та інших країн у політиці, обороні та міжнародних відносинах.

Перспективами подальших досліджень може стати аналіз концепту Україна у політичному дискурсі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белєхова Л.І. Образний простір американської поезії: лінгвокогнітивний аспект: дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.04/Київський національний лінгвістичний ун-т. - Київ, 2002. 476 с.
2. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова Книга, 2018. 248 с.
3. Воробйова І. А. Концепт у британській лінгвокультурі. *Ученые записки Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. Сер. «Филология. Социальные коммуникации»*. 2011. № 2, т. 24. С. 38—42.
4. Воробйова О. П. Концептологія в Україні : здобутки, проблеми, прорахунки. *Вісник КНЛУ. Сер. Філологія*. 2011. № 2, т. 14. С. 53—63.
5. Гресько О. Авторська журналістика як інструмент міжнародних медіа комунікацій. 2016. URL : http://liber.onu.edu.ua/pdf/dialog_22.pdf (дата звернення 01.12.2022)
6. Дацишин Х. Морфологічний і синтаксичний принципи структурної класифікації метафор у політичному дискурсі. *Вісник Львівського університету. Сер. журналістика. Львів: Львівський національний університет ім. Івана Франка*. 2001. Вип. 21. С. 506—508
7. Єфімов Л.П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз: навч.-метод. посіб. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
8. Єщенко Т. А. Концептуальні виміри тексту, дискурсу і твору. *Філологічний вісник Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини: Збірник наукових праць*. Умань: ВПЦ «Візаві». 2011. С. 357—363
9. Загнітко А. П. Основи дискурсології. Донецьк: ДонНУ, 2008. 194 с.

- 10.Іващенко В. Л. Концептуальна репрезентація фрагментів знання в науково мистецькій картині світу (на матеріалі української мистецтвознавчої термінології): монографія. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2006. 326 с.
- 11.Качмар О. Ю. Теоретичні погляди на запозичення концептів, пов'язаних із «management». *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки* / гол. ред. Н. О. Данилюк; М-во освіти і науки України, Волинський нац. ун-т імені Лесі Українки. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2011. № 5. С. 41—45.
- 12.Качмар О. Ю. Концепт як об'єкт дослідження когнітивної лінгвістики і лінгвокультурології: до постановки проблеми. *Проблеми романо-германської філології*/ за ред. М. М. Полюжин; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ЗакДУ Ужгород: Ліра. 2019. С. 32—38.
- 13.Кисельова А. Л. Концепт у вікторіанській лінгвокультурі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: [спец.] 10.02.04 Германські мови. Київ, 2007. 21 с.
- 14.Кононенко В. І. Концепти українського дискурсу. Івано-Франківськ: Плай, 2004. 245 с.
- 15.Кононенко В. І. Концептологія в лінгвістичному аспекті. *Мовознавство*. 2006. №2. С. 111—117.
- 16.Космеда Т.А. Метафора сучасної публіцистики: Актуалізація антропонімів (на матеріалі української та російської мов). *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Сер. Філологічні науки (мовознавство)*. 2015. № 3. С. 116—122.
- 17.Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: підручн. Київ: Видавничий центр "Академія", 2001. 368 с.

- 18.Красовська К.В. Зв'язок концептуальної та мовної картин світу з етнічною ментальністю. *Культура народів Причорномор'я*. 2009. № 154. С. 120—123.
- 19.Крацило С. О. Концепт у лінгвокогнітивних вимірах. Матеріали міжнародної наук.-практ. конф. «Сучасний вимір філологічних наук», м. Львів, 30–31 травня 2014 р. Львів: Наукова філологічна організація, Логос. 2014. С. 50—54.
- 20.Крацило С. О. Роль асоціативного експерименту в дослідженні концептосфери (на прикладі концепту marriage). *Науковий вісник Чернівецького університету. Сер. Германська філологія: збірник наукових праць*. Чернівці: Видавництво ЧНУ, 2014. Вип. 692—693. С. 52—55.
- 21.Кузнецова О. Д. Засоби масової комунікації: навч. посіб. Львів, 2005. 200 с.
- 22.Лазарович О. М. Концептуалізація світу та лінгвістичні засоби її вираження у споріднених мовах. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. 2012. № 2, (18).
- 23.Левченко О. П. Вербалізація концепту Покарання (лінгвокультурологічний аспект). *Лінгвістика*. Луганськ: Альма-матер. 2004. № 2. С. 15—25.
- 24.Луньова Т. В. Лексикалізований концепт в сучасній англійській мові: структура і комбінаторика: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 Київ, 2006. 348 с.
- 25.Людвик І. В. Теоретико-методологічні підходи до класифікації засобів масової інформації України. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2008. № 11/12. С. 150—154.
- 26.Мартинюк А. П. Лінгвістична концептологія: методологічні платформи, методики аналізу, перспективи розвитку. *Науковий Вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Сер. Філологічні науки*. Луцьк: ВНУ, 2018. № 23. С. 81—88.

27. Мартинюк А. П. Когнітивно-дискурсивний напрям дослідження концептів у сучасній лінгвістиці. Проблеми романо-германської філології: зб. наук. пр. Ужгород, 2016. С. 92—107.
28. Мілютіна О. К., Заремська І. М. Поняття концепту з погляду лінгвоконцептології. *Актуальні проблеми перекладознавства та романогерманської філології*. Чернівці, 2018. Вип. 1(15). С. 240—244.
29. Огар А. Суперечливі аспекти поняття «концепт». Проблеми гуманітарних наук. Філологія. 2013. №32. URL: http://dspu.edu.ua/filol_gum/wpcontent/uploads/2016/04/2013_20.pdf. (дата звернення 20.10.2022)
30. Пашкова Н. І. Етимологічний аналіз у концептуальних дослідженнях. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Сер. Філологія, педагогіка, психологія*. 2013. Вип. 27. С. 32-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkyu_2013_27_8. (дата звернення 18.11.2022)
31. Пашковська Н. Ф. Синонімічний ряд як мовна мікросистема. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2008. №15. С. 158—165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2008_15_22 (дата звернення 15.11.2022)
32. Пилипак В. П. Антропоцентричні та егоцентричні концепції в лінгвістиці. *Лінгвістичні студії*: зб. наук. праць. Донецьк: ДонНУ, 2009. Вип. 18. С. 13—17.
33. Полюжин М. Поняття, концепт та його структура. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2015. Вип. 4. С. 214—224.
34. Потапчук С. С. Лінгвокогнітивний і лінгвокультурологічний підходи до вивчення концепту у сучасному мовознавстві. *Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії*: зб. наук. пр. Рівенського держ. гум. ін-ту. Рівне, 2007. №15. С. 104—109.

35. Приходько А.М. Концепти і концептосфери в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008. 59 с.
36. Рудич Н. С. Суб'єктивна модальність сучасного англомовного публіцистичного дискурсу. *Перекладацькі інновації: 2014 рік* матеріали IV 68 Всеукр. наук.-практ. конф., 13-14 бер. 2014 р. Суми: СумДУ, 2014. С. 211—219.
37. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
38. Селіванова О. О. Проблеми концептуального моделювання в сучасних мовознавчих студіях. *Лінгвістичні студії: зб. наукових праць*. Черкаси: Брама-Україна. 2006. Вип. 2. С. 7—13.
39. Сучасні аспекти дослідження мас-медійного дискурсу: експресія – вплив – маніпуляція / Кудрявцева Л.О. та ін. *Мовознавство*. 2005. №1. С.58—66.
40. Стельмах Б. Індивідуальний стиль як об'єкт лінгвостилістичних досліджень. *Вісник Уман. педуніверситету. Сер. Філологія: мовознавство*. 2004. С. 228—233.
41. Таценко Н.В. Концепт як ключове поняття когнітивної лінгвістики. *Вісник СумДУ. Сер. Філологія*. 2008. №1. С. 105—111.
42. Фісак І. Категорія «концепт» у сучасному науковому дискурсі. *Філологічні науки. Академічний огляд*. 2017. № 17. С. 69—77.
43. Швець М.В. До питання встановлення лінгвальних засобів вербалізації концепту. Матеріали студ. наук. конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Факультет іноземних мов. 25-27 квіт. 2023 р. Чернівці: ЧНУ, 2023. С.333—334.
44. Шевченко І. С. Когнітивно-комунікативна парадигма і аналіз дискурсу: монографія. *Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен*. Харків: Константа. 2005. С. 9—20.

45. Шевченко І. С. Підходи до аналізу концепту у сучасній когнітивній лінгвістиці. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. 2006. № 725. С. 192—195.
46. Яцимірська М.Г. Сучасний медіатекст: Словник-довідник. Львів: ПАІС, 2005. 128 с.
47. Blank A. Words and Concepts in Time: towards Diachronic Cognitive Onomasiology. *Words in Time. Diachronic Semantics*. Berlin; New York, 2003. P. 37—65.
48. Evans V. How Words Mean: Lexical Concepts, Cognitive Models, and Meaning Construction. *Oxford University Press*. 2019. 371 p.
49. Jewitt C. *The Routledge Handbook of Multimodal Analysis*. Abingdon, Oxfordshire : Routledge, 2017. 544 p.
50. Karasov V., Levchenko O. ANGER Conceptual Metaphors in Literary Texts by Oksana Zabuzhko and Halyna Pahutyak. Lviv Polytechnic National University. 11 p.
51. Lakoff G. The contemporary theory of metaphor. *Metaphor and thought*. Cambridge, 1993. P. 202—251.
52. Lakoff G. The Invariance Hypothesis: Is Abstract Reason Based on Image – Schemas? *Cognitive Linguistics*. Cambridge, 1990. Vol. 1. P. 54—71.
53. Langacker R. W. *Grammar and conceptualization*. Berlin, N.Y.: Mouton de Gruyter, 2000. P. 30—53.
54. Mandelblit N. The cognitive view of metaphor and its implications for translation theory. *Translation and Meaning, Part 3*. Maastricht: Universitaire Press, 1995. P. 483—495.
55. Yang X. A Cognitive Poetic Approach to the Function of Metaphor. *Advances in Literary Study*. 2015. № 3. P. 84—88.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

56. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/international> (дата звернення 01.02.2023)
57. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/> (дата звернення 10.06.2023)

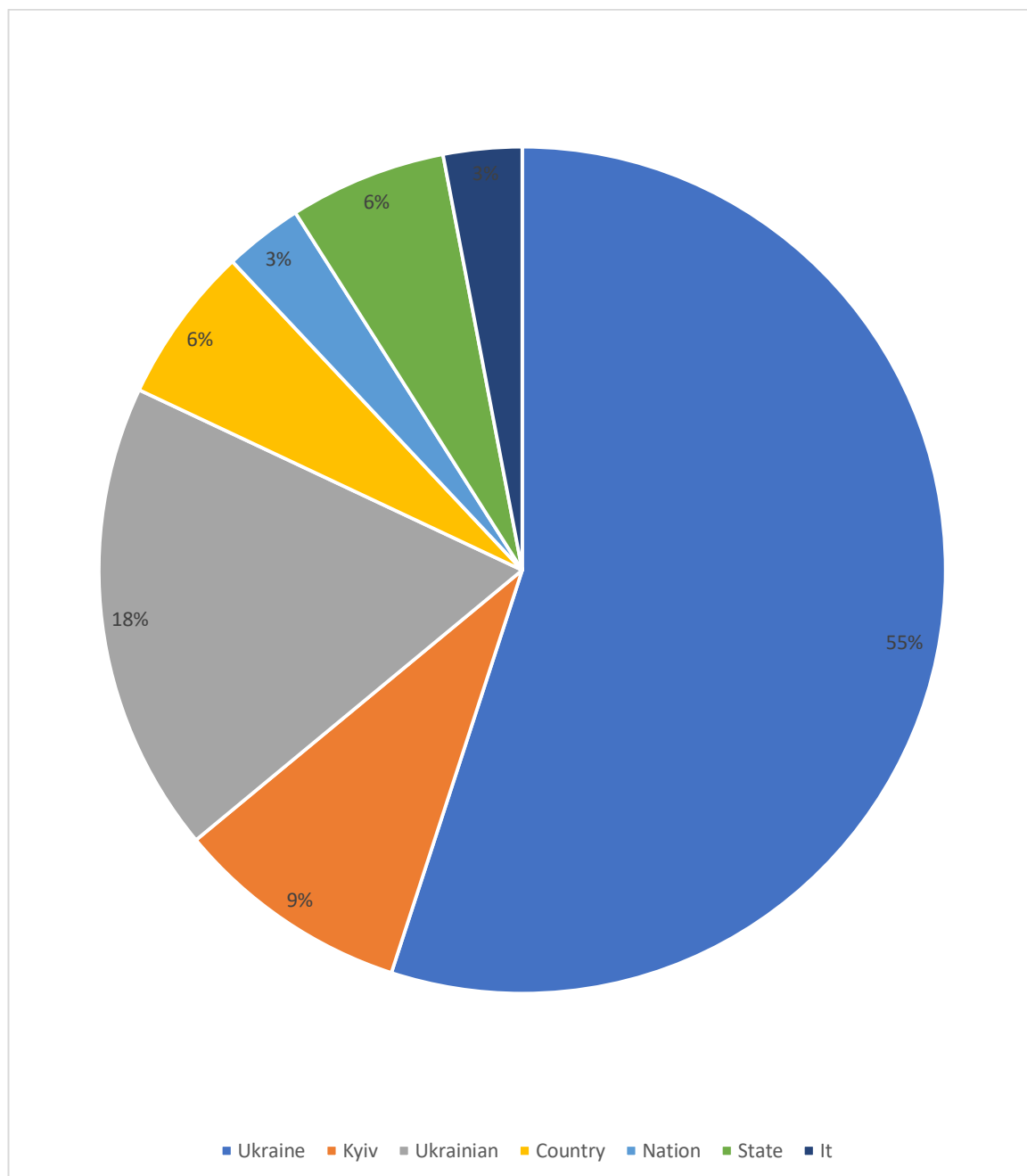
ДОДАТКИ**Додаток А****Номінативне поле концепту УКРАЇНА в медіадискурсі**

Рис. А.1. Номінативне поле концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі

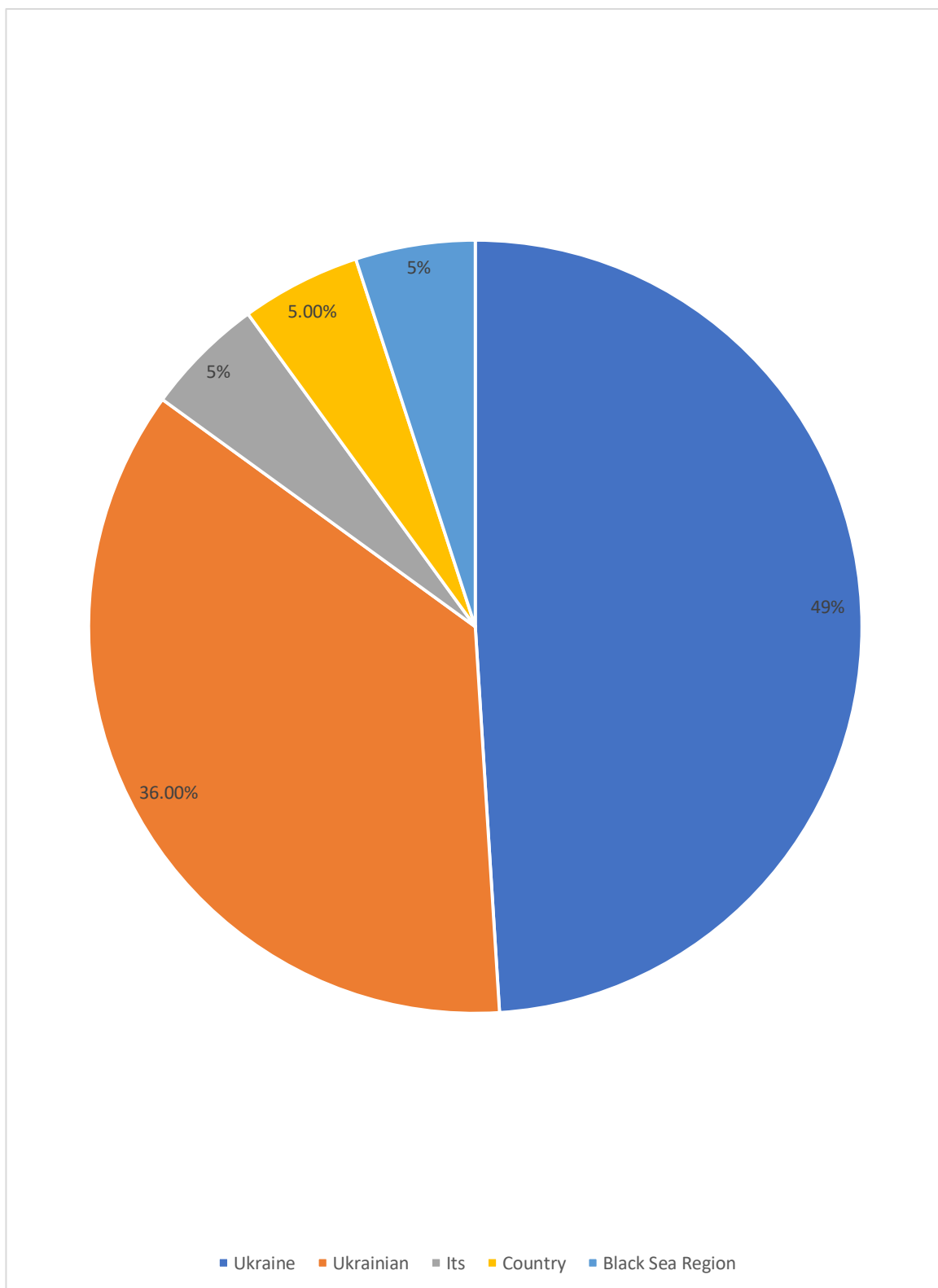

Рис А.2. Номінативне поле концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі

Додаток Б

Концептуальні метафори концепту УКРАЇНА в медіадискурсі

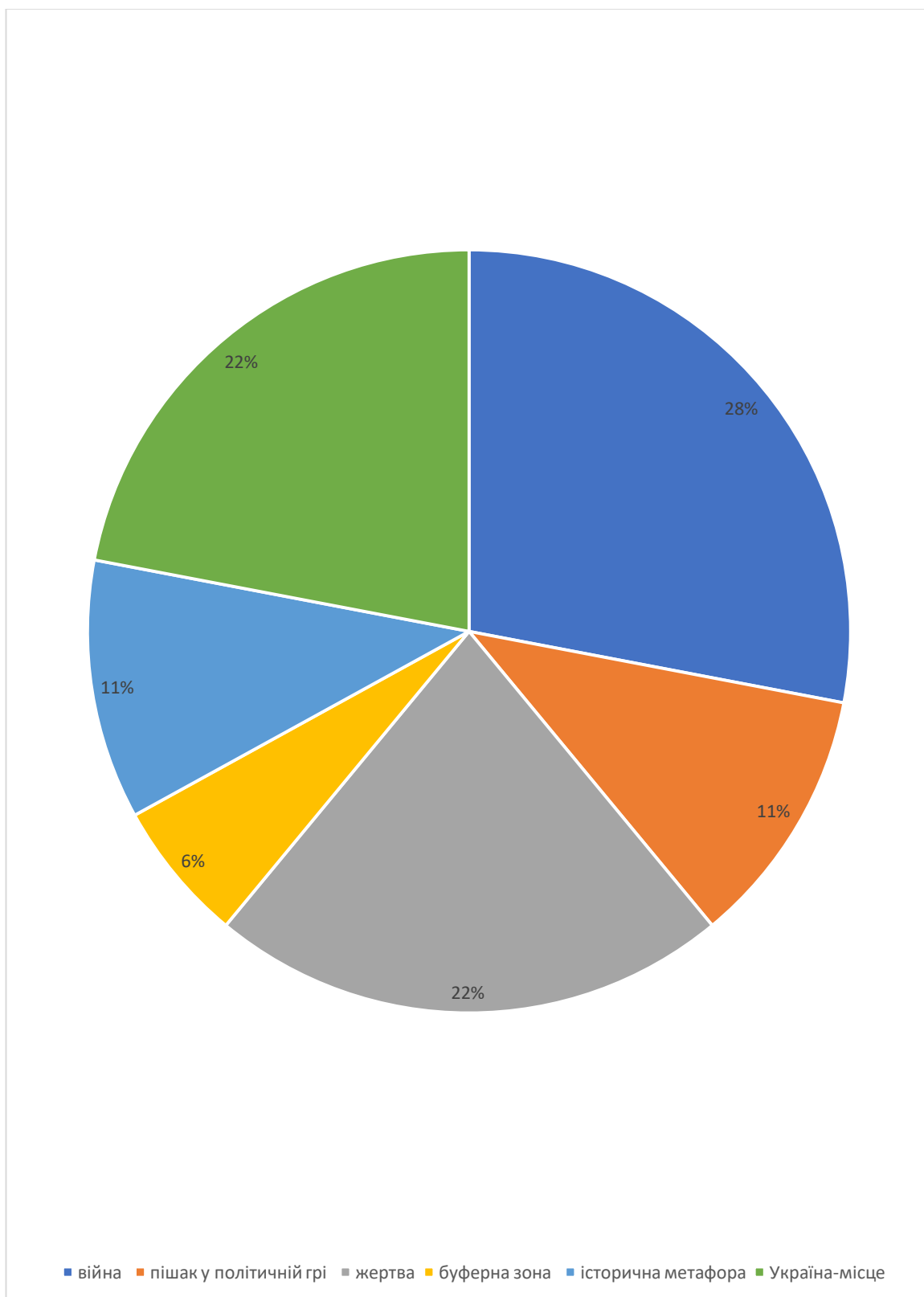

Рис Б.1. Метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» у британському медіадискурсі

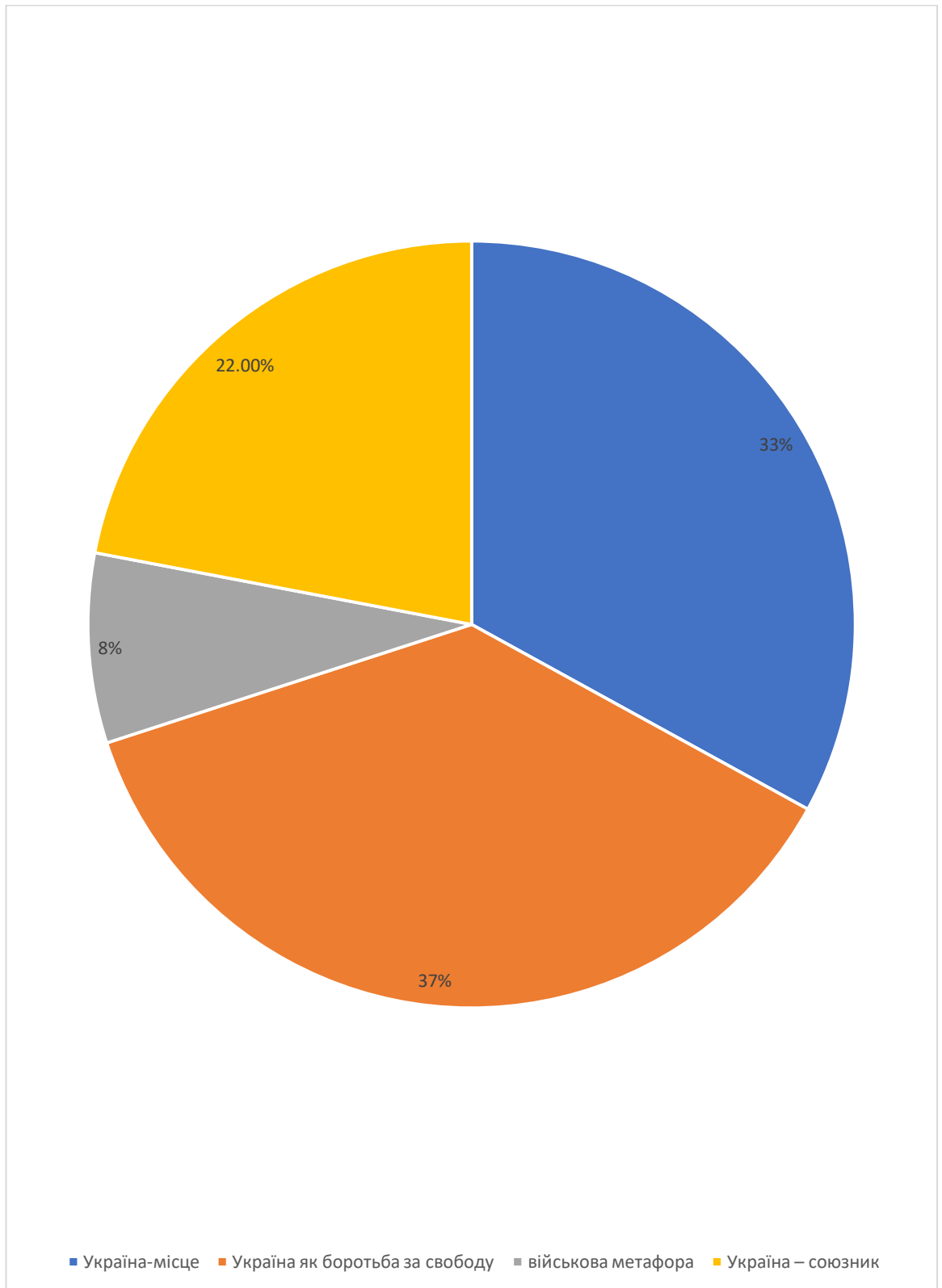

Рис. Б.1. Метафоричні номінації концепту «УКРАЇНА» в американському медіадискурсі